Ն. 1057 — 1888 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 26 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ — 1306 ՌԷՊԻ ՈՒԼ ԱԽԸՐ 4 — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

	12 աylık	6 աylık	3 աylık
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհէլլիսէ 20 ղուրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3իւնճի սահիֆէտէ սաթըրը 8
4իւնճի սահիֆէ սաթըրը 1ի 10ը. հս. » 5
Մէքթուպլար նաֆիլէյէ տախիլ պէնտէլէր. մէճհուլ գաթիպլէրին մէքթուպլարը գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան եազըլար իատէ օլունմազ տըր.

[illegible] 20 [illegible]
ՑԻՖՐԱՆ ՃԻՒՎԷԼԷԿԵԱՆ միւտիրը մէսուլ օլուպ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան հապըրտըրըլըա կէօրէ, Սօպրանիէնին կէչէն ինթիխապըրըն տան պիրինտէ մուխալիֆ ֆըրգայա մէնսուպ օլան Ռատօմիր մէպուսը Մ. Նէնգօ Խրանօֆ՝ աթխուէլի մէպուսէ պիր սիւվալ իրատ իթմիշ տիր.

«Թըրնովա էհալիսինտէն օլուպ էլ-եէվմ րէիսը վիւքէլա պուլունան Մ. Ստէֆան Ստամպուլօֆ՝ պունտան 7 սէնէ էվվէլ Քեսարէվօ-ք Նահիյէսինտէ վագը 9 Իսլամ քէօյլիւնիւ ասըրէթը զայըր մէշրուէտէ եէտը Թասարրուֆրնա կէչիրմիշ վէ մէզքիւր քէօյլէր արազիսինի զէր իթտիրմիշ իսէ տէ, օ վագիթտան պէրու հիւքիւմէթէ պիր բարա վէրմէմիշ տիր. Մ. Ստամպուլօֆ՝ պունտան տօլայը Պուլկար խազինէսինէ 100000 ֆրանգ պօրճլու տըր.

«Մէզքիւր քէօյլէրին Պուլկարիսթան էմարէթինէ աստ օլտուգլարընըն բյան խուլմէսի, վէ 7 սէնէտէն պէրու պունլարըն վարիտաթընը ահզ իտէն Մ. Ստամպուլօֆըն իշպու վարիտաթը Պուլկար խազինէսինէ կէրի վէրմէյէ տավէթ խուլմէսի՝ մինասիպ վէ մուվաֆըգը մասլահաթ տէյի՞լ մի տիր.»

Մ. Ստամպուլօֆ՝ պու սիւվալէ զայէթ միւսթէհզիյանէ պիր սուրէթլէ ճէվապ վէրտիկինտէն, Սօպրանիյէնին րէիսի՝ պու ճէվապտան մէմնուն օլուպ օլմատըգընը իրատը սիւվալ իտէն ազայա սիւվալ իթմիշ տիր.

Մ. Նէնգօ Խրանօֆ՝ մէզքիւր ճէվապտան ասլա մէմնուն օլմատըգընը, վէ քէնտիսի մէզքիւր սիւվալի մալիյէ Նազըրընա խիթապ իթտիկինտէն, Նազըրը մաւմիլէյհտէն գաթի պիր ճէվապ խալէպիսինի պէյան, վէ պու սիւվալինին ճէտվէլը միւզաքէրալթա կէչիրիլմէսինի թալէպ էյլէմիշ տիր.

⁂

Սօպրանիէ մէճլիսի՝ կէչէն հաֆթա հէր կիւն ինթիխապ իլէ, պիր խայլը գանունը լայիհալարընը պիրինճի գըրաաթտա թաստիգ վէ պիր խայլը Թախսիսաթ գապուլ էյլէմիշ տիր.

Մէճլիսը մէզքիւր՝ սուլհ վագիթինտէ Պուլկար բիատէ ասքէրինին 19,200 նէֆէրտէն 27,400 նէֆէրէ իպլաղընա տաիր հազըրլըյէ Նազըրընըն պիր լայիհասընը տախի գապուլ էյլէմիշ տիր.

ՌՈՒՄԷԼԻ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

Ալընան մալիւմաթը մախսուսէյէ կէօրէ, Պարօն տը Հիրշ՝ քէնտի Ռումէլի շըմէնտըֆէրլէրի թահվիլաթընը Իզմիտ-Էնգարէ շըմէնտըֆէրի սահիպը խըթիյազը Մ. Գաուլյա իլէ Տայչ պանգասընա վէ պանգը մէզքիւրըն հէյէթը սէրմայէտարանընա թէրք իթմէք թասավվուրընտա իմիշ. Իշպու եէնի հէյէթ՝ Անատօլու վէ Ռումէլի շըմէնտըֆէրլէրինին Տէրսաատէթտէքի եէրի խոարէլէրինի եէքտիկէրիլէ պիրլէշտիրէճէքմիշ տիր.

Պու պապտէ իլէրուտէ պազը թաֆսիլաթ իթա օլընաճագ տըր.

Ցինէքի Մուհպիրըմէ չու ֆըրգա օգունմըշ տըր.

«Էվվէլիսի կիւնքի (չարշէնպիհ) Թարիխլէ Վիեննատան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, ալաֆ. գենտմբրրին 3իւնճի կիւնիւ Պէլկրատտա ազըր վագաալար զուհուրա կէլտիկի, գըրալիչա Նաթալիյանին չէհրը մէզքիւրէ ավտէթ իթտիկի վէ գըրալ Միլան Վիեննայա ազիմէթ էյլէտիկի հազգընտա Վիեննա մէհաֆիլը բօլիթիգըյէսինտէ պիր րիվայէթ զուհուրա կէլմիշ տիր.

«Իշպու րիվայաթ՝ շիմտիյէ գատար հիչ պիր րէսմի թէլէկրաֆլա Թաստիգ վէ եա թէքզիպ օլունմամըշ տըր.»

Գըրալ Միլան՝ Սըրպիսթանըն եէնի Գանունը Էսասիսինէ քէնտի էլիլէ իմզա էյլէտիկի պիր մատտէտէ, իւքինճի տէֆա էվլէնմէյէճէկինի վէ մախտումը բրէնս Ալէքսանտըրըն վէլիահտըլըգը իպգա օլընուրըղընը բէսմէն պէյան էյլէմիշ տիր.

Բօրթուգալ գըրալ վէ գըրալիչասը միյանընտա պիր խիթիլաֆը եէքքեար գուհուր էյլէտիկինտէն, գըրալիչա՝ հէմշիրէսի բրէնսէս Նաբօլէօնըն Իթալիատա վագը Մօնգալիէրիտէքի քէօշքիւնտէ իգամէթ իթմէք իւզրէ Իթալիայա ազիմէթ իթմէք իսթէյօր իմիշ. Գըրալ իսէ գըրալիչանըն պու արզուսընա մուվաֆագաթ իթմէյէրէք գանը Իթալիա գըրալընըն թէվասսութընա մուրաճաաթ իթմիշ տիր.

Թէյլ-ը-- կազէթասընըն Վիեննա մուխապիրինին պէյանընա կէօրէ, Բարիս Ալէմանիատա վագը Լէյխթէնշթայն տուգալըղը սէրայընտա իգամէթ իչին բրէնս Ժան տը Լէյխթէնշթայն թարաֆընտան վուգու պուլան տավէթնամէ տօլայը բրէնսը միւշարիլէյհէ պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ, վէ շիմտիլիք Ռօմայը թէրք իթմէք նիյէթինտէ օլմատըղընը, վէ եալընըզ Իթալիանըն տախի իշթիրաք իտէճէյի պիր մուհարէպէ զուհուրի թագտիրինտէ Ռօմատան չըգաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր.

Լօնտրատան ալընան խուսուսի թէլէկրաֆլարա նազարէն, Պարօն տը Հիրշ՝ Ռուսիատաքի եահուտիլէրին իսլահը աhվալինէ սարֆ օլունմագ իւզրէ Ինկիլթէրա պանգասընա 2,000,000 Ինկիլիզ լիրասը տէբօզիթօ իթմիշ տիր.

Ռուսիանըն Պուքրէշ սէֆիրի Մ. Հիթրօվօ՝ Աթինա, վէ Աթինա սէֆիրի Մ. Պիւցօֆ՝ Տէրսաատէթ սէֆարէթլէրինէ վէ Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ տախի Բէթէրսպուրկ խարիճիյէ նէզարէթինտէ պիր մէմուրիյէթէ թային օլունաճաղը՝ Պրիւքսէլտէն իշար օլունըյօր.

ՍԷՆԱՅԻ ՆԷՖԻՍԷ ՄԷՔԹԷՊԻ

Սայէի մէրաքիմ վայէի հազրէթի Բատիշահիտէ Սէնայիի Նէֆիսէ մէքթէպինին՝ հէյէթի վէ գօմիսիօնը մախսուսը թարաֆընտան հէր սէնէ կիւպի պու սէնէ տախի իճրա օլընան իմթիհանը ումումիյէսինտէ իպրազը լիյագաթ իտէրէք միւքեաֆաթ ալմաղա խազը պէյան շակիրտան էֆէնտիլէրին էսամիսի պէր վէճհը աթի տիր.

Եաղը պօյա սօն սէնէ շակիրտանը՝ միւսապագալը խարիճինտէ օլարագ.—Զալիպ պէյ՝ 1ինճի վէ Վիչէն էֆ. 2ինճի միւքեաֆաթ.—Միւսապագաթա տախիլ օլան.—Ճիվանի էֆ. 1ինճի միւքեաֆաթ, Սիմոն էֆէնտի վէ Շէվքէթ պէյ՝ 1ինճի տէրէճէտէ 2ինճի միւքեաֆաթ.

Եաղը պօյա 1ինճի սէնէ շակիրտանը.—Յովհաննէս էֆ. 1ինճի վէ Ստամպուլաս էֆ. 2ինճի միւքեաֆաթ.

Գարա գալէմ 3իւնճի սէնէ շակիրտանը.—Երուանդ վէ Յարութիւն էֆէնտիլէր 1ինճի վէ Պէտրօս Ռոկան էֆ. 2ինճի միւքեաֆաթ.—2ինճի սէնէ շակիրտանը.—Անտոն էֆ. 1ինճի, Անպէրեան վէ Բանայոթ էֆ.լէր՝ 2ինճի վէ Րիֆաթ էֆ. 3իւնճի միւքեաֆաթ.—1ինճի սէնէ շակիրտանը.—Խալիտ էֆ. 1ինճի վէ Արթիւր էֆէնտի 2ինճի միւքեաֆաթ.

Սընըֆը իպթիտայի շակիրտանը.—Մահմուտ վէ Հրանտ Կիւմիւշեան էֆ.լէր՝ 1ինճի, Րիզա վէ Կարապետ էֆ.լէր՝ 2ինճի, վէ Նիւզհէթ էֆ. 3իւնճի միւքեաֆաթ.

Ֆէննը միմարի 4իւնճի սէնէ շակիրտանը.—Լեւոն Զարիֆեան էֆէնտի՝ 1ինճի, Ֆէյզի պէյ վէ Նիզամէտտին էֆ. 2ինճի վէ Ստեփան Աղաեան էֆ. 3իւնճի միւքեաֆաթ.— 3իւնճի սէնէ շակիրտանը.—Թօղոս վէ Ժագ էֆ.լէր՝ 1ինճի վէ Իհսան պէյ՝ 2ինճի միւքեաֆաթ.—2ինճի սէնէ շակիրտանը.—Բերիգլէս էֆ. 1ինճի վէ Պագալօղօլօս էֆ. 2ինճի միւքեաֆաթ.—1ինճի սէնէ շակիրտանը.—Անտոն էֆ. 1ինճի վէ Ալթունեան էֆ. 2ինճի միւքեաֆաթ.

Հէյքէլթըրաշ (արձանագործ) 5ինճի սէնէ.—Իհսան պէյ՝ 1ինճի միւքեաֆաթ.—4իւնճի սէնէ.—Յակոբ Արապեան էֆ. 2ինճի միւքեաֆաթ.—3իւնճի սէնէ.—Մէքթէպի Օսմանի րէսմ մուալլիմի Հագգը պէյ՝ 2ինճի միւքեաֆաթ.

ԲՕՍԹԱ ՍՕԳԱՂԸ ՀԱՐԻԳԻ

Զըգան չարշէնպիհ կէճէսի Պէյօղլընտա Բօսթա սօգաղը արասընտա վագը տար սօգագտա զուհուր իտէն հարիգէ տաիր աթիտէքի մաֆսըլաթ ալընմըշ տըր.

Մէզքիւր սօգագտա 9 նումէրօլը խանէտէ սաքին պուլունան Տուրինը Ումումիյէ խոարէսի պաշ մուհասէպէճիսի Մ. Մէրօնին՝ հարիգին զուհուրընտէն իքի սաաթ էվվէլ պիր խանըգ գօղուսը ալըպ, խըզմէթքեարլըրը իլէ պէրապէր էվին իչինտէ եօխլէյի պէրիտի արաշթըրըրմըշ իսէ տէ, քէնտի էվինտէ հիչ պիր շէյ պուլամամըշ տըր.

Իքի սաաթ սօնրա խանի սաաթ 8տէ մահալլէ պէքճիսի Մ. Մէրօնիէնին խանէսի իթթիսալինտէքի խանէտէն ալէվլէր չըգտըղընը կէօրիւնճէ գարուլը չալարագ եանկընը խապէր վէրմիշ իսէ տէ, աթէշ մէյտան ալմըշ օլտուղընտան, իթֆաալը միւմքին օլամամըշ տըր.

Խանէի մէզքիւրըն իթթիսալինտէքի խանէտէ սաքինէ պուլընան Մատամ վէ Մատմազէլ Ա...՝ գաչաճագ վագըթ պուլամայըպ ալէվլէր իչինտէ գալըրըղլարընտան, բէնճէրէտէն սօգագա աթըլըրըպ սըղըր սուրէթտէ մէճրուհ օլմուշլար տըր.

Հարիգին զուհուր իթտիկի խանէնին միւսթէճիրլէրինտէն Մ. Վ... տախի իւսթ գաթտա եաթմագտա օլան օղլընը ուլանտըրըմագ իւզրէ եօգարը չըգըպ ալէվլէրինէ քէնտիսինի ալէվլէր գարշըլամըշ իսէ տէ, եիւզիւ կէօզիւ եանմա սուրէթտէ եանըղը հալտէ ճանընը գուրթարապիլմիշ տիր.

Մէզքիւր սօգագտաքի խանէլէրտէ մէսքիւն օլուպ էքսէրիսի ֆագիր պուլընան ֆամիլեալար՝ սօգաղըն պիր մէթրօ ենինտէ օլմասը հասէպիլէ պիր շէյ գուրթարամայըպ կիւճ հալ ճանլարընը գուրթարապիլմիշլէր տիր.

Հարիգզէտէկեանըն պիր գըսմը Թէրէնք բաշիալէրի թարաֆընտան գապուլ օլունուպ, պիր գըսմը տախի Ավստրիա սէֆարէթխանէսինէ սըղընմըշլար տըր. Պարօն Գալիսին էմրի մուճիպինճէ, տէրհալ հարիգզէտէկեանա պազը բէգ էզէմ չէյլէր(?) իթա օլընմըշ տըր.

Ավստրիա սէֆարէթխանէսինին վէ Ֆրանսըզ գօնսօլօսխանէսինին թէուլումաթըլը՝ ֆէվգէլատէ չալըշըպ, հարիգին տահա զիյատէ պէօյիւմէսինէ մէյտան վէրիլմէմիշ տիր. Աւստրիա սէֆարէթխանէսինին թէրճիման վէ սըրքեաթիպլէրի՝ հարիգին պասթըրըլմասը իչին մայէթ մէթանէթլէ պէրապէր ճանհիրաշանէ չալըշմըշլար տըր. Մէսաժէրի Մարիթիմ գումբանեասընըն Թուլումպաճը տախի հարիգէ գարշը ֆէվգէլատէ ուղրաշմըշ տըր.

ՍԱՐԱ ՊԷՐՆՀԱՐՏ

Մէշհուր աքթրիս Մատամ Սարա Պէրնհարտ վէ գումբանեասը թարաֆընտան էվվէլքի աքշամ Պէյօղլընտա եէնի Ֆրանսըզ թէաթրօսընտա Ֆէտօրա նամ տրամ իճրա օլունմըշ տըր. Սարա Պէրնհարտ՝ պու տրամը բէք միւքեմմէլ սուրէթտէ օյնայըպ ֆէվգէլատէ ալգըշլանմըշտըր.

Մուշարիլէյհանըն զէվճի Մ. Տամալա վէ սաիր աքթէօր վէ աքթրիսլէր տախի ֆէվգէլատէ իպտաաթը մէհարէթ իթմիշլէր տիր.

Մատամ Սարա Պէրնհարտ՝ զայէթ կիւզէլ վէ նէֆիս էլպիսէլէր կիյմէքտէ օլուպ, չարշէնպիհ կէճէսի էյնինտէ պուլունան թուվալէթը քէմալինճէ էլմաս թաշլարըլա միւզէյյէն պիր եէլպազէ(?) ... չէքիլմէքտէ օլան ... գարշըսընտա մէփթուն օլմուշլար տըր.

Զարչէնպիհ կէճէսիքի հասըլաթ 20000 ֆր.ա պալիղ օլմուշ վէ էվվէլքի աքշամ տախի քիւլլիյէթլի սէյիրճի հազըր պուլընմըշ տըր.

Սիւֆէրայի տիւվէլը էճնէպիյէնին էքսէրիսի վէ բէք չօգ զէվաթը միւթէպէրէ՝ մումաիլէյհա թարաֆընտան Տէրսաատէթտէ իճրա օլունաճագ 6 օյուն իչին լօճալար քիրալամըշլար տըր.

ՏԱՓԻԼԻՅԷ

Ցինէքի Սէլամլըգ ալայը համիտիյէ ճամիսինտէ վուգու պուլըրգ, իշպու ալայը սէյր ու թէմաշա իչին կիւմիւ րըրմըրըլըրը տիրէքթօրը Մ. Գաբօրալ, Մուշ Էրմէնի Գաթօլիք մէրխասասը Փագ. Յովհաննէսեան Յովհաննէս էպիսկոպոս, Ֆրանսա սէֆարէթի աթաշէ միլիթէրի Մ. Պէրժէ վէ սաիր պազը էճնէպի սէյյահինը միւթէպէրէսինին Ճէպը հիւմայուն տաիրէսինտէ պուլունտուգլարը՝ մէմուրը հազրէթը Բատիշահի պուլընըըրգտա, գուրէնատան էմին պէյ հազրէթլէրի վասըթասըյլա լութֆէն սէլամի Շահանէ թէպլիղ պույուրըլմըշ տըր.

Մ. Գաբօրալ՝ Սէլամլըգ ալայընտան սօնրա հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ պույուրըլմըշ տըր.

—Թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարիտէն Ավստրիա իմբէրաթօրընա 40ընճը սէնէի տէվրիյէի հիւքիւմէթինի թէպրիք զըմընտա չէքիլէն թէլէկրաֆնամէի հիւմայունա ճէվապէն իմբէրաթօրը միւշարիլէյհ թարաֆընտան պա թէլէկրաֆ պէյանը թէշէքքիւրաթ մախսուս խուլմըշտըր.

—Իզմիտ-Էնգարէ շըմէնտըֆէրինին ինշաաը իչին սահիպը խըթիյազ Մ. Գաուլյա իլէ ազտը մուգավէլէ իթմիշ օլան միւհէնտիս Մ. Գաթ՝ պու պապտէ լազըմ կէլէն թէտգիգաթը ֆէննիյէի մահալլինտէ իճրա իթմէք իւզրէ կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէք տիր.

—Պիր վագըթտան պէրու խասթա պուլընան օլան Ճէպը հիւմայուն քեաթիպի Թահիր պէյ՝ տիւն Պէյօղլընտա Բանկալթըտէ վագը գօնագընտա վէֆաթ իթմիշ տիր.

—[illegible] Սագըզ միւթէսարրըֆըլըղը մէշհուր Քէմալ պէյին մէզարը իւզէրինէ մէսարիֆի Ճէպը հիւմայունտան թէսվիյէ գըլընարագ պիր թիւրպէ ինշասը ... տըր.

—Խարիճիյէ Մախսուսէ թարաֆընտան պու քէրրէ սաաթլը 15 միլ եօլ ալըր պիր վափօր 7000 լիրայա միւպայաա խուլմըշ, վէ տիւն պէտէլի իթա օլընարագ վափօրը մէզքիւր թէսլիմ ալընմըշ տըր.

—Րէժի միւտիրը ումումիսի Մ. Օպուանօ՝ էվվէլքի կիւն Մալիյէ նէզարէթինէ ազիմէթլէ, Րէժի վէ Տուխունը Ումումիյէ խոարէլէրի պէյնինտէ ագտ օլընան սուրէթը թէսվիյէ, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան նասպ օլընան պիր գօմիսիօնը մախսուստա մէվզուը պահս օլան Րէժի շիրքէթի սէրմայէսինին թէնզիլի մատտէլէրինին ախիրէն մէճլիսը խասսը վիւքէլատան րէտտ օլընմասը հասըղընտա Մալիյէ Նազըրը վէքիլի Գագագեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրիլէ պիր միւլագաթտա պուլընմըշ տըր.

—Վէրիւ նամ Սըրպ կազէթասընըն մէմալիքը Շահանէյէ տուխուլը թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ռօմա 6 գէնտն.

Մէճլիսը Ալյանտա իրատ օլընան պիր սիւվալէ ճէվապէն րէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբի՝ Ֆրանսա իլէ վագը օլան միւքեալէմէն խիթամպէզիր օլտուղընը վէ իքի տէվլէթ արասընտա միւնասէպաթըն սուրէթը մուհթազամէ վէ միւսթաքիմէտէ պուլընտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր.

Մէճլիսը մէպուսան գալէմլէրի (Պիւրօլար)՝ մալիյէ Նազըրը Մ. Մալիանինին մալիյէճէ թէսավիւրաթընա մուխալիֆ պիր գօմիսիօն ինթիխապ իթմիշլէր տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՌՈՒՄ ԲԱԹՐԻԳԻՆԻՆ ՆՈՒԹԳԸ

Ռում Բաթրիգի Րիւթպէթլու Տիօնէսիոս էֆէնտի հազրէթլէրինին չարշէնպիհ կիւնիւ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ խատէյի վիզիթա իթտիքտէն սօնրա Բաթրիգխանէտէն Մայր Եկեղեցին էնէրէք օրատա Բումնա իրատ իթտիկի նութգըն պէր վէճհը աթի թէրճէմէսի տիր.

Եա՛ ճէօմաաթը Խրիսթիյանիյէ,

Աշըգեան Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան Արքեպիսկոպոս հազրէթլէրինին՝ էքսէրիյէթը արա ինթիխապըյլա վէ թասթիգը հազրէթը Բատիշահի իլէ աթիգ Էրմէնի Քիլիսէսի Բաթրիգլիկի քիւրսիսինէ նասպ ու թայինի խապէրի կէլէրէք րէհպէրինի միլլին վէ կէրէք ճէօմաաթըըզըն մէմուրը օլտուղտա, նէ տէրէճէ մէսէրրէթը ազիմէմիզի մուճիպ օլտըղընը պէյան ու իպլաղ իթմէք իչին բէք չօգ մաբիրաթմա իւզում սըր. Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ էրպապը ֆազլ ու քէմալտէն օլուպ խասսիւլը մէմուրէ իլէ մութթասըֆ պուլունտուղընտան, քէնտի ճէօմաաթինին վէ Քիլիսէսինին մէնֆիյաթ ու թէմէննիյաթընը իյիճէ իքմալէ միւգթէտիր օլապիլէճէք տիր.

Պու պապտէքի մէսէրրէթիմիզի էվվէլէ Բաթրիգը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ իշար ու թէպլիղէ միւսարէաթ իթմիշ օլտուղըմըզ կիպի, պու կիւն տախի պիզզաթ իճրայի զիյարէթլէ մէսէրրէթը մէզքիւրէյի տախա վազըհ պիր սուրէթտէ արզ ու պէյան էյլէրիզ. Պիզ տախի Էրմէնի Քիլիսէսինին ճէօմաաթը Խըրիսթիյանիյէսիլէ պէրապէր մէօրուր վէ շատան օլարագ գանաաթ հասըլ իթմիշիզ տիր քի, ճէօմաաթը մէրգումէ՝ քէնտիյէ միւնասիպ րէիսը պուլմուշ օլտուղընտան, քէմալը միննէթտարի իլէ հագգ. Թէալա հազրէթլէրի [illegible] գիւրա Ճէնապը Հագգ՝ հէր չէյի հէքմէթը բատիշահիյէսիլէ թագտիր ու թային իտէրէք, պիզէ հէր ան ֆահրիյի վէ միւգումիլը լայըգ հէօրիւր.

Էվվէլթ, Խըրիսթիյան էվլատլար, հագգ Թէալա հազրէթլէրի՝ գալպիմիզէ կէօրէ սիզէ պիր րէիսը րուհանի պախշ ու իհսան պույուրմըշ օլտուղընտան, պու պապտէ Ճէնապը հագգա օլան շիւքր ու մահմիտէթիմիզ վէ գալպիմիզտէ մէշհուն օլան սիւրուր վէ հուպուրը րուհանի՝ իւզինիզտէ նիւմայան օլմագտա տըր. Էհլիյէթ ու հազգինի պու բայըթախթտա ազիզ Քիլիսէնիզին քիւրսիսինէ չէրէֆպախշ օլան րէիսը րուհանի՝ էրպապը ֆազլ ու քէմալտէն պուլունտուղընտան, էլպէթթէ վագըթ վագըթ Էրմէնի Քիլիսէսինէ չէրէֆպախշ օլան Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ, Սահակ, Ներսէս Շնորհալի վէ սաիր պիր չօգ Սուրբ հայրապետլէրին թարիգինի իթթիխազ իտէճէք, վէ Ճէնապը հագգըն քէրէմ ու ինայէթիլէ օ թարիգտէն սէրմու ինհիրաֆ իթմէյէրէք, Քիլիսէնիզին զիմամը իտարէսինի քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ խութիմալ վէ գօմանտա էյլէյէճէք տիր. Պինաէնալէյհ պիզ տախի՝ Բաթրիգը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին զիլլը իտարէի րուհանիյէի միւսթէպիրանէսինտէ ազիզ Քիլիսէնիզին տայիմա տինը Խըրիսթիյանիտէ վէ ազայիմը Ինճիլիյէտէ թէրագգի իթմէսինի, վէ պիզիմ ազիզ Քիլիսէլէրիմիզին էզմինէի գատիմէտէն պէրու մէվճուտ օլան միւնասէպաթըյնա տէվամ օլնարագ վագըթ ու սաաթը կէլտիքտէ Քրիստոս էֆէնտիմիզին լութֆ ու թէվֆիգիլէ քէնտի Նամը մուգատտէսինի հէքթիլ ու հէքչէպան թէպճիլ ու թաքտիս իթմէքլիքլիմիզէ իմքեան օլմասընը անսամիմիւլ-գալպ թէմէննի իտէրիզ, ամին.

Ֆրանսա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը Մ. Իմպէր ճէնապլարը պու կիւն Բաթրիգխանէյէ ազիմէթլէ, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ խատէյի զիյարէթ իտէճէք տիր.

Կրօն. Ժողով տիւն Գալաթա Խորհըրդարանընտա ազտը իճթիմաէ տավէթ օլընմըշ իսէ տէ, հավանըն եաղմուրլը օլմասընտա մէպնի նէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի վէ նէ տախի ազանըն էքսէրիյէթի կէլէմէմիշ օլտուգլարընտան, [illegible] օլմամըշ տըր.

Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ չէհրը մէզքիւրէ ազիմէթինտէ, ալըրգ. Սէհ րիսալէսինի [illegible] նիյէթինտէ պուլունմուշ, Հրատարակչութեան Տ. Թորոս Զաղաեանի պու սէֆէտէ նամը Ս. Երուսաղէմ կէօնտէրիլմիշ տիր.

Ցինէքի Արեւելքի պէյանընա կէօրէ, գալթ հազրէթը Բատիշահի Պէշիքթաշ քիլիսէսի քարոզիչի Տէր. Տ. Խորէն Սրբազան Արքեպիսկոպոս էֆէնտի րիւթպէսինէ նիշանը վիշանը Օսմանի իհսան պույուրտուգլարընը միւպէյյին Պէրաթը հիւմայունլարընտա բուհանիի մավարէյհի «Լուսինեան» մախլէսինի եատ ու թէրքեար պույուրմըշ օլտուգլարընտան, Տէր. Տ. Խորէն Սրբազան տախի պատէհա «Նոր-Պէյ» եէրինէ Լուսինեան մախլէսինի խուլլանմալ իտէճէքմիշ.

Սէֆէրայի էճնէպիյէտէն էքսէրիսի պունտան ագտէմ թէպրիքնամէլէրինը Բաթրիգխանէյէ իրսալ իլէ Բաթրիգ Աշըգեան Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին մէմուրիյէթը ճէտիտէսինի թէպրիք իթմիշ օլտուգլարընտան, Բաթրիգը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ սէֆէրայի միւշարիլէյհիմէ խատէյի վիզիթա իթմէք ... ըրնտա Բաղ. Ժողով Տէր-Ատեանապետի սաատէթլու Զայեան Իլիաս էֆ. իլէ Բաթրիգխանէ գարուքէթխիւտասը սաատէթլու Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆ. պուլընտուգլարը հալտէ Ռուսիա, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա Աւսթրիա վէ Ալէմանիա սէֆարէթխանէլէրինի սըրա իլէ զիյարէթ իթմիշ տիր.

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ իլէ պիրինճի թէրճիմանը Մ. Իվանօֆ թարաֆընտան իսթիքպալ օլընարագ իհթիրամաթը լայըգա իլէ գապուլ օլունմուշ պիր չէրէք սաաթ միւլագաթտան սօնրա, Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ, սէֆիր գօնթ տը Մօնթէպէլլօնըն Տէրսաատէթտէն մէզունէն զայըպուպէթինտէ մէյանի մասլահաթկիւզար Մ. Իմպէր թարաֆընտան քէմալը թաազիմ ու թէքրիմլէ գապուլ օլընմըշ, վէ պու զիյարէթինին Բարիզտէ գօնթ տը Մօնթէպէլլօյա իշար օլընաճաղը Բաթրիգը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ պէյան օլընմըշ տըր.

Պու զիյարէթի միւթէաքըպ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Ինկիլթէրա վէ Աւսթրիա սէֆարէթլէրինէ ազիմէթլէ, սէֆիր Սըր Ուիլեամ Ուայթ վէ սէֆիր Պարօն Գալիս թարաֆլարընտան իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլընմըշ, վէ Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթինտէ սէֆիր Մ. Րատօվիցին զայըպուպէթինէ մէպնի «գարթ տը վիզիթ»ինի պրագարագ միւֆարէգաթ էյլէմիշ տիր.

Միւթէպէրանը միլլէթտէն Գարամանեան Լեւոն պէյ իլէ զէվճէսի էվվէլքի կիւն Սօֆիա թարիգիլէ չէհրիմիզտէն Բարիզէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր.

Մալիւմ օլտըղը վէճհլէ Տիկին Գարամանեան Լեւոն պէյ՝ Մըսըր բաշվէքիլի Նուպար բաշա հազրէթլէրինին քէրիմէսի օլմաղլա, բաշայի միւշարիլէյհ իլէ տամատը վէ քէրիմէսի Բարիզտէ եէքտիկէրիլէ միւլագի օլաճագլար տըր.

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

ԿԷԼԷՃԷՔ ՎԱԳԱԼԱՐ

Նէ՞ իչին Միւճթէմէաի Ամէրիգատան գօրգուլուր քի, Պուլկարիսթանըն օլաուն նըսֆը գատար սաաքիրի պուլունմամագտա, վէ պունլար տախի անճագ վանչի Հինտլի (Եէրլի) գօնչուլարը պուլունան հուտուտլարտա մուհաֆըզըգ վէ ըեամի կիւնլէրտէ տախի սալթանաթ իչին իսթիխտամ օլունմագտա տըրլար։

Ֆագաթ Պուլկարլար գատար պիլէ ասքէրլէրի պուլունմամըշ օլան պու Միւճթէմէաի Ամէրիգալըլար իտիլէր քի, հէնուզ Եվրօբանըն՝ միլեօնլըգ օրտու տիմէք նէ տիմէք օլտըղընը պիլմէտիկլի զէման, եանի պունտան անճագ 25 սէնէ մուգատտէմ, պիր միլեօնտան զիյատէ պիր օրտու չըգարապիլմիշ, վէ պէշ սէնէ միւթէմատիեն հարպ իտէպիլմիշ իտի։

Ահվալը ասքէրիյէտէ Միւճթէմէաի Ամէրիգայա միւշապիհ պուլունան տէվլէթ, եալընըզ Ինկիլթէրա տէվլէթի տիր. եախօտ տահա տօղրուսունը սէօյլէյէլիմ, Ինկիլիզ գանը թաշըմագտա օլան Միւճթէմէաի Ամէրիգա, անա Ինկիլիզ միլլէթինին ուսուլը ասքէրիյէսինի գօրուա իթմիշ իտի։

Անճագ շու ֆարգ իլէ քի, Միւճթէմէաի Ամէրիգա տէվլէթի 1860 սէնէսինտէն էվվէլ Թօբու Թօբու 15000 քիշիլիք վէ էլէեվմ տախի անճագ 30000 քիշիլիք պիր օրտու պէսլէմէքտէ իքէն վէ հալթպա պիր տօնանմասը տախի պուլունմամագտա իքէն, եինէ Ինկիլթէրա տէվլէթի, գայէթլէ սէչկին 70000 քիշիլիք պահրիյէ ասաքիրինտէն մաատա, եալընըզ նէֆսի Ինկիլթէրատա, Նիզամ վէ կէօնիւլլի ասաքիրի օլարագ եարըմ միլեօնլըգ պիր օրտույա մալիք պուլունմագտա տըր։

Պունտան տա գօլայճա անլաշըլապիլիր քի, հինի իգթիզատէ, Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն ագալլի ալթը գաթը Թէպաասը պուլունան Ինկիլիզ իմբէրաթօրլըղընըն (Պրիթիշ էմբայր) հիչ տէյիլ իսէ պիր միլեօնլըգ պիր օրտու Թէտարիքի իչին նէ՛ պէօյլէ գօլայլըգլարը պուլունապիլիր։

Ինկիլթէրանըն ասքէր իգօմեհասը ճիհէթինտէ Միւճթէմէաի Ամէրիգա [illegible] օրտուսըզ եաշամասը տա գապիլ օլամամըշ օլմասընըն սէպէպի, քէնտի եէրի հալի իլէ տախի նիհայէթ նէֆսի Եվրօբատա պուլունմըշ վէ ազ չօգ Եվրօբանըն ահվալը ասքէրիյէսինէ ուեմագ մէճպուրիյէթի Թահթընտա գալմըշ օլմասընտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր։

Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն պէօյլէ պիր սայիլըը տա պուլունամամագ։

Ֆագաթ հէր հալտէ, կէրէք Ինկիլթէրա վէ կէրէք Միւճթէմէաի Ամէրիգա, տիկէր հէր պէօյլէ տէվլէթլէրէ գըյասէն պիւսպիւթիւն միւսթէսնա պիր հալտէ պուլունուպ, հիչ պիր տիւշմէնինին նէհէրանի քէնտի իւզէրլէրինէ հիւճում էյլէմէսինտէն գօրգուլարը օլմամըղընտան, տայիմի մէմտուտ գուվվէլի քիւլլիյէ տախի միւհթաճ պուլունմամագտա տըրլար։

Իշթէ պիրիսինին նըսֆ վէ չէրեէք գուվվէի ասքէրիյէ իլէ վէ տիկէրինին տախի հիչ պիր գուվվէի ասքէրիյէսի պուլունմագսըզըն տիկէրլէրինտէն զիյատէ էմին պիր հալտէ եաշայապիլմէլէրինին հիքմէթի պու տըր. ֆագաթ հինի իգթիզատէ հէր իքիսինին տախի էն տէհշէթլի մուհարիպ տէվլէթլէր օլապիլէճէքլէրինի Թաղթը հիսապա ալմամագտան պէօյլէ պիր խէթա վէ անտէն տէ ազիմ պիր ճէհալէթ օլամազ։

Պու իքի Անկլօ-Սագսօն միլլէթլէրին ասըլ գուվվէթլէրի, պէօյլէ օրտուլարը պուլունմամասընտա վէ սուլհ վագթընտէ քէնտի քէնտիլէրինի եօրմագ պէլիյէսինտէն ազատ պուլունմալարընտա տըր. չիւնքի պունլար, պիր քէրրէ հարպա պաշլանտըգտան սօնրա տիկէրլէրինտէն չօգ ուզուն միւտտէթ հարպա տէվամ իտէպիլմէք իսթիտատլարընէ մալիք պուլունըյօրլար։

Մասատ քի պիլիվէսիլէ Միւճթէմէաի Ամէրիգայը տախի պահսըմըզըն տախիլինէ գարըշտըրըրըգ, վէ ազ վագթ զարֆընտա պիր միլեօնտան զիյատէ ասքէր մէյտանա չըգարապիլմիշ օլմասընտան պահս իլէտիք, իմտի շու պէտապախթ 1860—1865 մուհարէպէսի մէնզարէսինի տէ պիր քէրրէ կէօզ էօնիւնէ կէթիրէրիմ—պունընլա Ինկիլթէրա հագգընտա մէյտանա վազ իթմէք իսթէտիկիմիզ ասքէրիճէ սահիհլիքլէր տէ իսպաթ օլունապիլիրլէր։

Ճէնուպլիլէր (Գօնֆէտէրէ) Շիմալիլէրտէն ալըըլըգ ալըըճա պիր տէվլէթ օլմագ իտտիալարընը ֆիլիաթա Թէպտիլ վէ ասքէր Թօբլայարագ աչըգտան աչըգա իսեանա միւպաշէրէթ իթտիգլէրինտէ, Հիւքիւմէթի Թօբու Թօբու 15000 նէֆէր ասաքիրի պուլունմագտա, վէ պունլար տա տաղընըգ պիր հալտէ օլտուգլարընտան, Գօնֆէտէրէլէր պաղը մուվաֆֆագըյէթլէրէ նայիլ օլմագտա իտիլէր։

Թըպգը Ինկիլթէրատա օլտըղը կիպի, Միւճթէմէաի Ամէրիգատա տախի գուրա իլէ ասքէր Թօբլամագ ու[illegible] ճիւմլէ, Գօնֆէտէրէլէրէ մուգավէմէթ իտէպիլմէք իչին էվվէլ էմիրտէ նէ միգտարտա ասքէր լիւզում կէօրիւլիւր իսէ, միգտարը մէզկիւրը իսեանա տախիլ օլմաղը օլան էյալէթլէր իւզէրինէ Թագսիմ էյլէտի, վէ անլէրըն պէհէրի սէհմինէ տիւշէն ալայլարը Թալէպ իթտի—քէնտի սէլահիյէթ հիւքիւմի պու գատար իտի։

Օլ վագթ, մէսէլա ֆիլան էյալէթին սէհմինէ 5000 քիշի տիւշմիւշ իսէ, օ էյալէթ ճատտէ սօգագ պաշլըլարընտա պիրէր Թըրամպէթաճը իլէ պիրէր պայրագ վազ իլէտի, վէ պունլարըն էօնիւնտէ եըղըլան գալապալըգ տախի սիվարըն իւզէրինէ եարըշտըրըլըրմըշ իտի եազըլը պիր եաֆթա օգունմագտա իտի։

«Ֆիլան օրտուեահա կէօնիւլլիլէր իւզրէ չու գատար ասքէրէ լիւզում վար տըր. օրտուեա կիրմէք իսթէյէնէ, չէհր ամտըղը Թարաֆընտան բէշինէն չու գատար պին զըր. պագշիշ վէրիլէճէք, վէ օրտուտա տախի չու գատար մաաշ Թէէտիյէ օլունաճագ տըր —պուրատա իմզալանըլապիլիր։»

Նէ՛ գատար պօշտա կէզէն, կէչինմէսինտէն Թաճիզ օլան, ֆամիլեա վէ օլուգ չօճուգլարընըն իսթիգպալլէրի իւզէրինէ մէյուս օլաճագ սէպէպլէրի պուլունանլար վար իսէ, հէպ իշլէրինի իթիչթիրէրէք իմզա տէֆթէրլէրինին պաշընա կէչտիլէր։

Եկէր մուհարէպէտէ էօլիւրլէր իսէ, բէշինէն ալըգ իթտիւլէրի չու գատար պին զըր. պագշիշ, քէնտի ֆամիլեա վէ օլուգ չօճուգլարընա գալաճագ, եօգ էկէր սաղ գալըրլար իսէ, ֆամիլեա վէ օլուգ չօճուգլարընըն իսթիգպալլէրի ազ չօգ Թէէմին էտիլմիշ Թահթընա ալընմըշ օլտըգտան պաշգա, քէնտիլէրի տէ օրտուտա եէյիպ իչէճէքլէր, ինիֆօրմա կիյէճէքլէր, գըլըճ Թագընաճագլար, վէ իլէրուտէ գայիլթ վէ ժէնէրալ օլմագ իւմիտի իլէ տէ բէրվէրտէ պուլունապիլէճէքլէր իտի։

Օլ հէնկեամտէ տախի չիմտիքի կիպի բէք չօգ Ինկիլիզլէր վէ էգսէրիյէ Իրլանտալըլար, Միւճթէմէաի Ամէրիգայա հիճրէթ իթմէքտէ վէ օրատա իշ պուլմագ իւմիտինտէ պուլունմագտա օլտուգլարընտան, պունլար իսթէքլէ չըգար չըգմազ պաշընտաքի Թրամպէթայը, պայրագը վէ ալէլխուսուս պէօյլէ բէշին պագշիշլէր իլանամէսինի օգուտըգլարընտա, պաշգա հիչ պիր շէյէ պագմագսըզըն, սէմատան ինէն պիր լութֆ ու ինայէթի Պարի մագամընտա, իմզա տէֆթէրինին պաշընա գօշուշմագտա վէ ասքէր եազըլմագտա իտիլէր. չէօյլէ քի, եէնի Ամէրիգա օրտուսը տախիլինտէ պիր արա պէլքի եէրլի Ամէրիգալըլարտան զիյատէ Ինկիլիզ պուլունմագտա իտի։

Եկէր Թալէպ օլունան ասքէր միգտարը պու սուրէթլէ Թէքմիլ օլամազ իսէ, օլ վագթ պագշիշին եէքիւնի տահա զիյատէ արթըրըլըր, [illegible] միգտարը Թէքմիլ իտիլիր իտի։

Մուհարէպէնին պիտայէթինտէն սօնունա տէկին պու ուսուլ տէվամ իթսուպ, եէնիտէն եէնիյէ ասքէր Թալէպ օլունտուգճա, անի մուամէլէ իճրա օլունուր, ֆագաթ Թալեաթը իլէ, կիթտիքճէ պագշիշին եէքիւնինի, պիր օրթա զէնկինլիք րասաթէսինէ եիւքսէլթմէք լազըմ կէլմէքտէ իտի։

Իշթէ Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն նիհայէթ պիր միլեօնը պիլէ Թէճավիւզ իտէն օրտուսը, պու սուրէթլէ եանի ՊԱՐԱ սայէսինտէ վիւճուտէ կէթիրիլտի, վէ պու ասքէրին նէ՛ իշլէր կէօրէպիլմիշ օլտըղը տա մալիւմ։

Շուրասընը տախի զիքր եախօտ Թէքէրրիւր էյլէմէք լազըմ կէլիր քի, պու սօնրատան ասքէր Թօբլամագ ուսուլի եալընըզ Ինկիլիզլէրէ վէ Ամէրիգալըլարա եագըշապիլիր վէ չօգ զիյատէ իգթիսատի պիր ուսուլ իքէն, անը ուսուլ, տիկէր տէվլէթլէր իչին աշիքեար պիր խարապիյէթ տիմէք տիր։

Չիւնքի տիկէր տէվլէթլէրտէն հէր հանկիսը օլուր իսէ օլսուն, էվվէլինտէն Թէտարիքաթը միւքէմմէլէտէ պուլունմասըը հալտէ, տիկէր պիրիսի եախօտ տիկէրլէրի պիրտէն պիրէ անըն իւզէրինէ տիւշէրէք, ասքէր Թօբլամասընա, անլէրէ Թալիմ էօյրէթմէսինէ վէ սաիրէյէ մէյտան պըրագմագսըզըն, իչինի պիթիրիվէրիր պիր Թարաֆա չըգապիլիրլէր։

Ինկիլթէրանըն՝ գարա ճիհէթինտէն իսթիրահաթ իտէպիլէճէք եալընըզ պիր Հինտիսթանը կէօսթէրիլէպիլիր, վէ օ Թարաֆտաքի իսթիմալլի խասըմը տախի Րուսիա օլապիլիր, եախօտ Րուսիա տըր։

Ֆագաթ Րուսիանըն Թէքմիլ Եվրօբատա վէ Ասիատա մալիք պուլունտըղը Թէպաասընըն միգտարը անճագ 120 միլեօնա վարապիլմէքտէ իքէն, Ինկիլթէրանըն եալընըզ Հինտիսթանտա տօղրուտան տօղրույա քէնտի Թէպաիյէթի Թահթընտա պուլունան 250 միլեօն էհալիսի վար տըր, իւ քէր մէզգիւրէտէ տօլայըտան քէնտի հիւքմի եախօտ հիմայէսի Թահթընտա պուլունան էհալինին միգտարը տախի 40—50 միլեօնա պալիղ օլուպ, պու սօնրաքիլէր տախի Րուսիայա գարշը հարպ իթմէք իչին Թէքմիլ մէվճուտ ասքէրլէրինի վէ խազինէլէրինի շիմտիտէն Ինկիլթէրա տէվլէթինին էմրի Թահթընա վազ իթմէքտէ, վէ տէվլէթը միւշարէլէյհա տախի օլ պապտէ միւթէշէքքիր, ֆագաթ ԼՈՒԶՈՒՄԸ ՊՈՒԼԸՆՄԱՄԱԳՏԱ օլտըղընը պէյան իթմէքտէ, վէ պու սուրէթլէ հիչ տէյիլ իսէ Հինտիսթան տախիլինտէ Ինկիլթէրա տէվլէթինէ գարշը պիր խըեանէթ ումումի իւմիտինտէ պուլունանլարըն բուլա վէ խէյալլարը տա մահվ օլմագտա տըր։

Ֆիլվագը Հինտիսթան ճիհէթինտէն պիր խըեանէթ ումումի խէյալի տախի տէֆ իտիլմիշ իսէ, խասըմտէն պիր հիւճում Թահավվուլը տա «ըրֆ պիր մասալ [illegible] գալմըշ օլուր։

Նէֆսը Հինտիսթանտա էլան 70000 նէֆէր Ինկիլիզ վէ 140000 նէֆէր հինտլի ասաքիրտէն միւրէքքէպ գայէթլէ մունթազամ պիր օրտու մէվճուտ պուլունուպ, հինի իգթիզատէ պու միգտարը եարըմ միլեօնա իպլաղ էյլէմէք իչին տախի իքի սաթըրլըգ պիր [illegible] պիր ֆէրման քիֆայէթ իտէպիլիր։

Քէզալիք Հինտիսթանտաքի միլեօնլարտան իպարէթ էհլի իսլամըն գատար ասքէր չըգարըլըրսա Եվրօբայա նագլ իտիլմէսի տէ սըրֆ բարլամէնթօնըն գարարընա մէրպութ պիր մատտէ օլուպ, պէօյլէ պիր գարարըն Հինտիսթան էհալիսի Թարաֆընտան մէմնունիյէթլէ գապուլ օլունաճաղընա տախի մէվճուտ պուլունան աշիքեար էմարէլէր տախի էրպապը վուգուֆա մալիւմ տիր։

Հալը հազըրըն անախթարլարը Ինկիլթէրանըն էլինտէ պուլունմագտա տըր տէտիկիմիզ պաշլըճա սէպէպլէրի պունլար տըր, չիւնքի Եվրօբանըն գարա գըլթասընտա եէքտիկէրինի մաղլուպ գըլաճագլարը ազ չօգ աշիքեար կէօրիւնէն հէյէթլէր էքսիք տէյիլ իսէ տէ, պունլար միյանընտա Ինկիլթէրա գատար հարպա տայանապիլէճէք վէ օլթըյա տէօքիւլմիւշ բէք ճէսիմ մէնպալարա մալիք պուլունապիլէն տիկէր պիր տէվլէթ տահա եօգ տըր, վէ պու տէվլէթ հէր հանկը Թարաֆը իլթիզամ էյլէսէ, ՍՕՆ ՂԱԼԷՊԷՆԻՆ օ Թարաֆտա գալաճաղընա չէքք ու շիւպհէ կէօրիւնմէմէքտէ տիր։

Ֆագաթ նասըլ քի էվվէլինտէ տէ սէօյլէտիք, Ինկիլթէրանըն՝ պիր քէրրէ պաշլատըղը հարպա խիթամ վէրմէսի բէք կիւճ պիր մատտէ օլտըղընտան, հարպա պաշլամասը տախի գօլայ պիր չէյ օլամազ։

Պա խուսուս քի, պիւթիւն տիւնեա, Ինկիլթէրանըն «չէք» իթմիշ օլտըղը ումումի պիր տիւքքեան օլտըղընտան, մէգպիւլ տիւքքեանըն իգհալը իֆլաս իթմէսինի իհթիմալ տախիլինէ կէթիրէպիլէճէք օլան պիր հարպը ումումի իւզէրինէ էրքեանը տիւշիւնիւլէճէք չէյլէր տէ էքսիք տէյիլ տիր — ֆագաթ սըրֆ Թիճարէթ նօգթայի նազարը իլէ։

Ֆագաթ պիր նօգթա վարտըր քի, օրատա, Թիճարէթ միւլահազալարընըն սուսմասը մէճպուրի տիր։

Եինէ ճէնապը հագգըն տիւնեա ալէմի օ նօգթատան էսիրկէմէսինի Թէմէննի էյլէմէք, վէ միւմքին օլապիլտի հալտէ, պիր հարպը ումումիտէն պիւսպիւթիւն գուրթուլարագ չու չիմտիքի գայէթլէ ազըը վէ գայէթլէ սըգընթըլը ֆագաթ գանսըզ տէվամ իտէն հալը միւշէվվիշէ գաթլանմագ տահա էվլա սայըլմալը տըր։

ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Պէյօղլունտա Տիւնէլ Եօլու 84 Նօ. մահալտէ

1852 սէնէսինտէ Թէէսիս օլունմըշ վէ ալթը իֆթիխար միտալեասը իլէ իքի ալթուն միտալեասընա նայիլ օլմուշ տըր։

Պէյօղլունտա քեաին իշպու էճզախանէնին սահիպի էճզաճըպաշի մէզքիւրը պու քէրրէ պիրինճի սընըֆ պիր Թէէսիսաթը ֆէննիյէ վէ Թիճարիյէ հալինէ վազ ու իֆրազ իթմիշ օլտուղու, ճինսը ալէտաթ վէ 100տէ 25 նօգսան ֆիյաթիլա հէր նէվի էճզա պուլունմագտա վէ պիր մէսուլը Թէճրիւպէքեար իլէ պէրապէր քիմեագէր մէմուրլար Թարաֆընտան հիւսնիւ տիգգաթ վէ սիւրաթը մուամէլէ իճրա օլունմագտա տըր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քէլէվվէլ տախմա քիմեա անալիզի իճրա օլունմագտա տըր։

ՆԱՍԸԼ ԷՑԼԷՆԻՐԻԶ

Իշպու մէգալէնին սէրլէվհասընը օգույան գարիւնը քիրամ, «էյլէնճէ» մէսէլէսինի խասսէթէն պիր պէնտ եազաճագ տէրէճէտէ միւհիմ ատտ իթտիկիմիզտէն տօլայը Թէաճճիւպ իտէճէքլէր տիր.— Մէարիֆ հագգընտա, համիյէթ հագգընտա, սախավէթ հագգընտա պէնտլէր եազըլապիլիր. ֆագաթ «էյլէնճէ» հագգընտա մէգալէ եազմանըն մանասը նէ՞. էյլէնճէ ֆախտէլի պիր չէյ օլապիլի՞ր մի. վէ գարիւնը քիրամ հազարաթընըն նազարը միւթալէասընա «ֆախտէլի» չէյլէր արզ իթմէքլէ մախսուս օլան պու սիւթունլարը «էյլէնճէ» մէսէլէսի իլէ իշղալ իթմէք ապէս տէյի՞լ մի տիր.

Սէրլէվհամըզը օգումալարընը միւթէագըպ պու միւթալէասա պուլունան միւհթէրէմ օգույանլարըմըզա՝ Թէաճճիւպլէրինի Թախիր իթմէլէրինի րիճա իտէրիզ. պիզ էյլէնճէտէն պահս իտէճէյիզ, զիրա էյլէնճէ մէսէլէսինի միւհիմ վէ ֆախտէլի պիր մէսէլէ ատտ իտիյօրըզ.— Նի՞չիւն. օնասընը իզահ իտէլիմ։

Ֆէյլէսօֆըն պիրի՝ «Սօֆրալարըն հանկը զաթլար օլտըղընը սէօյլէ, սէնին նասըլ ատամ օլտըղընը սանա խապէր վէրէյիմ» տէմիշ տիր. պիզ տէ տէյէպիլիրիզ քի «պիր էհալինին էյլէնճէլէրինի նէտէ՞ն իպարէթ օլտըղընը սէօյլէյինիզ. օ էհալիտէ ատապ ու ախլագըն նէ՞ հալտէ պուլունտըղընը քէշֆ իտէպիլիրիզ»։

Ֆիլհագիգա պիզիմ օ էհէմմիյէթսիզ ատտ իթտիքիմիզ էյլէնճէլէր՝ պիր միլլէթին Թէրագգըյաթընա, ատապ ու ախլագընա մըգեաս տըրլար. վէ տիւնեատա հիչ պիր միւթէրագգը միլլէթ Թէսավվուր օլունամազ քի, էյլէնճէլէրի վահշիճէ օլսուն. եինէ հիչ պիր պէտէվի գավմ պուլունամազ քի միւթէրագգը պիր միլլէթին էյլէնճէլէրինտէն Թէլէզզիւզ իթսին։

Վէ պունը նի՞չիւն չայանը Թէաճճիւպ ատտ իթմէլիտիր. էյլէնճէ՝ րուհըն մէճպուրիյէթինի ճէլպ իտէճէք պիր հալ տէյի՞լ մի տիր, վէ հըսսիյաթ՝ Թէրպիյէ վէ Թէմէտտիւն սայէսինտէ իւլուվվիյէթ քեսպ իթտիքճէ, րուհը մէճպուր իտէճէք չէյլէրին տէ պու իւլուվվիյէթէ միւթէնասիպ օլմասը լազըմ կէլմէ՞զ մի։

Ինսան՝ պէտէվի հալինտէ զըտտա օլարագ պիր ազ սօմունա, պիր բարչա էթէ, պիր ազ սիւտէ րազը օլտըղը հալտէ, Թէմէտտիւն իտինճէ՝ ալէա ֆիրէթօլար վէ պիւֆթէքլէր, եուզլէրճէ ճինս չէքէրլամէլէր, բասթալար վէ Թաթլըլար, վէլհասըլ աշճըլըգ սանաաթընըն էն նէֆիս մահսուլլարընը իսթէտիկի կիպի, չայանը Թէաճճի՞ւպ մի տիր քի, պէտէվիյէթ հալինտէ ատի չէյլէրին հասըլ իթտիկի մէճպուրիյէթ իլէ իքթիֆա իտէն րուհ տա, մէտէնիյէթին նէթիճէսի օլարագ, քէնտինի մէճպուր իտէճէք տահա ալի, տա-

---

(357)

ՄԷՃՆՈՒՆԼԷՐ ԹԱՊԻԹԻ

ՄՈՒԽԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

Բէխս՝ պիր ազ սօնըրա.—Մաղնօ՛ւն, պանա Թէսլիմ օլունան պու քեաղըտտան խապէրինիզ վա՞ր մը։

Ֆապրիս՝ քէքէլէյէրէք.—Խապէրիմ վար . . .

Բէխս.—Իմզա սաահիպի սիզի՞ն մի տիր։

Ֆապրիս.—Պէնիմ տիր։

Բէխս.—Նէ եազըլմըշ իսէ, հագիգաթը հա՞լ մը տըր։

Ֆապրիս.—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Բէխս.—Պու իգրարնամէյի նէ՞րէտէ իմզա իթտինիզ։

Ֆապրիս՝ պալընըզ էօնիւնէ սարըգ սիւգիւթ իթտի։

Քէնտի էվինէ Բարիզլի ավօգաթ չու ճէվապը վէրտի։

—Մաղնուն՝ հապսխանէտէն ֆիրար իթտիքի կէճէ Պալթիւալէրին սայֆիյէսինտէ գարտաշը կիպի գըզգարտաշընը տախի գաթլ իթմէյէ կէլտիկինտէ, օ կէճէ պիր չօգ շահիտլէր էօնիւնտէ իմզալամըշ տըր։

Էհալի պու սէօզլէրի իշիթտիքտէ, սիրպիրինէ կէչիպ պիր խըժըլթը տըր գօբարտըլար։

Բէխս՝ սէրթ պիր սէս իլէ էհալիյէ խիթապէն.—Էկէր սուս օլմազ իսէնիզ, տէրհալ հէպինիզի տըշարը չըգարթըրըրըմ։

59

Պու Թէհտիտ անիտէ Թէսիրինի կէօսթէրտի։

Հէրքէսլէր սուս օլտուլար, գարըլար նէֆէսլէրինի պիլէ Թութթուլար։

Հագիգաթ ու պէտահէթի ինքեար իտուպ, Ֆապրիսին իշպու իֆատէսի սախթէ օլտըղընը պէյան իթմէք գապիլ տէյիլ իտի։

Ամլէքէն չաչլը Թէէսսիւֆ պիր սէհվ ու խաթա վուգուա կէլմիշ իտի . . . պունա քիմսէ շիւպհէ իթմէյօր իտի։

Շիմտի միւտտէիի ումումիլիք հէյէթի տախի էհալի կիպի պունա շիւպհէ կէօսթէրմէյօր իտի։

Բէխս.—Մաղնօ՛ւն, չիմտի նա՞սըլ օլուպ տա Մ. Պալթիւալին չըզտանը վէ պարասը օ պէտպախթ ատամըն էլլէրինտէ պուլունտըղընը իզահ իտինիզ. զիրա պու պէտպախթ՝ սիզէ ֆիլէ միւշթէրէք օլմատըղը հալտէ, սիզին իճրա իթտիկինիզ ճինայէթին քէնտի քէլլէսինի վէրմիշ տիր . . .

Ֆապրիս՝ պայղըն գալգարագ քէքէլէյէ քէքէլէյէ.—Հէր չէյի սէօյլէյէճէյիմ . . . էվվէթ, հէր չէյի . . . Պէնի մահքիւմ իտինիզ, պէնի իտամա կէօնտէրինիզ, լաքին շու սիւալ ճէվապա խիթամ վէրինիզ . . . Գաթիլեահ . . . Պու իշքէնճէյէ տայանամազ արթըգ Թագաթըմ գալմամըշ . . .

Բէխս.—Պունըն գըսա քէսիլմէսի իչին էլինիզտէ տիր, սէօյլէյէճէքլէրինիզի պիլա Թէէխխիւր սէօյլէյինիզ։

Ֆապրիս.—Իտամ օլունան ատամ պիկիւնահ իտի . . . ագչէյի վէ չըզտանը պէն քէնտիսինէ վէրտիմ։

Բէխս.—Տիմէք քէնտիսինի Թանը՞ր մը իտինիզ . . .

Ֆապրիս.—Խայր . . . պէն քէնտիսինի պիր տէֆա կէօրտիւմ։

Բէխս.—Նէ՞րէտէ վէ նէ՞ կիպի ահվալ սըրասընտա։

Ֆապրիս.—Գաթլ ու Թէլէֆտէն սօնըրա Թէքրար Սէն Նէհրինի կէչտիմ, վէ Մըլէօնէ կէլմէք իչին հանկը եօլը Թութմուշ իսէմ ինէ օ եօլա վուրտում . . . Սէնբօր օրմանընըն տար պիր եօլընտա պիր ատամա րասթ կէլտիմ, պու ատամ՝ եօլըմը պանա գափայօր իտի . . . Միրգունը խըրսըզ գանըն իթտիմ, միւսթաֆէյը գայըրտըղըմ, վէ «աչըգ կէլ» տէյու պաղըրտըմ . . . Լաքին եանըլըյօր ի-միշիմ . . . Օ ատամ գարար ըըզ վէ ֆագիր պիր քիմսէ օլուպ, պէնտէն սատագա իսթէտի, պու տա քէնտիսի իչին օլմայըպ գարըսը վէ չօճուգը իչին իմիշ . . . Գօլընըն պիրի սագաթլանմըշ օլուպ ֆամիլեասընը պէսլէյէմէմէքտէ օլտըղընտան, տիւշարը մէճպուրիյէթ օլարագ էօլմէք իսթէյօր իտի . . . քէնտի քէնտիսինի չայա աթաճագ իտի . . .

«Սաթրըպմա պիր չէյ կէլտի . . .

«Տիւշիւնտիմ քի, չըզտանը վէ իչինտէքի օն պէշ պին իլէ պիր գօչ եէվը ֆրանգը եըրթըգ եըրթըգ րուպալար կէյինմիշ օլան պու ատամա վէրէճէք օլուր իսէմ, եուզտէ տօգսան տօգուզ պէնտէն շիւպհէլէրի չէվիրէպիլէճէյիմ . . .

«Պու ատամ իլք պանգնօթը պօզտուրմագա կիտինճէ, Թէվգիֆ օլունաճագ, պէլքի հիչ շիւպհէ եօգ իտի . . . Մըլէօնտէքի ճինայէթին իճրասը քէնտիսինէ համլ ու իսնատ օլունուպ իթհամ օլունաճագ վէ քէնտիսի Թէպրիյէ իտէմէյէճէք իտի, զիրա նագլ իտէճէկի հիքեայէ՝ հագիգաթէ մագրուն կէօրիւնմէյէճէքտէն, քիմսէ ինանմայաճագ իտի . . .

«—Պիր ատամըն հալը վարսըլէթինիզէ նէ՞ ֆայտէսի օլապիլիր,—տէտիմ քէնտիսինէ,—պէն սիզէ պիր սէրվէթ վէրէյիմ . . . Տուա իտինիզ քի րասթ կէլէ գարշըմա չըգտընըզ . . .

«Պունը տույըրէք, իչինտէն «չէք»ի ալմըշ օլտըղըմ չըզտանը միրգուծըն էլինէ վէրիւ ալըրըմ ճէպինտէ վէրտիմ . . .

«Թախմինիմ կէլտի չըգտը . . . Սէնբօր օրմանընտաքի ատամ պէնիմ եէրիմէ Թէվգիֆ օլունտու, պէնիմ եէրիմէ մահքիւմ օլտու, պէնիմ եէրիմէ իտամ իտիլտի . . . Շիմտի սիզ տէ քէյֆիյէթի պէնիմ գատար քէմալը վուգուֆ իթտինիզ . . .»

Ֆապրիս սուս օլտու։

Հուզզար վէ սամիուն տիւշարը տէհշէթ օլուպ, րէխսին սէօզիւ պու տէհշէթի Թէսքին իտէմէտի։

Սաաթ ալթը իտի։

Մուհաքէմէնին տէվամը էրթէսի կիւնէ Թալիգ օլունտըղընտան, ժանտարմալար՝ Մաղնուն Ֆապրիսի զընտանընա կէօթիւրտիւլէր։

Իշ իքի ճինայէթէ տաիր օլան մէսէլէ Թէսվիյէի էօյլէ օլմուշ իտիւքինտէն, չիմտի արթըգ օ մէսէլէնին էհէմմիյէթի մէվզուու պահս օլմասընա հաճէթ գալմամըշ տըր։

(Տէվամ)

հա նիւքսէք չէյլէր արաօրն․ վէ նի՞չին արզու իթմէյի տիր քի, մէտէնիյէթին թէէսիրի եալընըզ էննէճէք, իշլէճէք, կիյիլէճէք չէյլէր կիպի ճիսմի մէմնուն իտէճէք չէյլէրէ միւնհասըր գալըրն տա, աորը «մէտէնի ինսանը» թէշքիլ իտէն չէյէ, եանի րուհա թէէսիրի օլմասըն․

Ֆագաթ մէսէլէնին պուրայա գատար Թարիֆ իթտիկիմիզ գըսմը՝ Նազարիյաթա աիտ օլան գըսմը իտի․ պունտան մաատա պիր տէ Ֆրանսըզ գըսմ վար տըր քի, էյլէնճէ մէսէլէսի օ Նօգթաի Նազարտան թէտգիգ իտիլիր իսէ, ճէմիյէթը պէշէրիյէնին մէնաֆիի ումումիյէսի Նօգթաի Նազարընտան տա բէք մուհիմմ օլտուղը կէօրիլիւր․

Ֆիլհագիգա «էյլէնճէ» նէ՞ տիմէք տիր․ էյլէնճէ պօշ զէմանըն սարֆէթը իմրարը տէյի՞լ մի տիր, վէ քի՞մ պիլմէզ քի՝ «պօշլուգ հէր ֆէնալըգլարըն պաշը տըր» ֆէհվասընճա, էյլէնճէյէ մախսուս օլան պօշ զէմանլարըն էյի իսթիմալ օլունմասը բէք չօգ սուի նէթիճէլէր հասըլ իտէպիլիր․

Ինկիլիզլէր «Բ--ս ի- մ-ն-» եանի «վագըթ բարա տըր» տէրլէր․ Ֆիլհագիգա միւտաէթը հայաթ զարֆընտա ինսանըն քէնտի չալըշըրնա եախօտ էպնայի ճինսինէ ֆայտէսիզ օլարագ պիր տագիգա կէչմէմէլիտիր․ էյլէնճէնին պիլէ՝ էյլէնճէ տաիրէսի տախիլինտէ՝ պիր ֆայտէսի օլմալը տըր․ Ֆրանսըզլարըն «Բ-ն- ւէ Բ--» եանի «զէմանը էօլտիւրմէք» Թապիրի՝ պու Նօգթաի Նազարտան թէտգիգ օլընըր իսէ, ատէթա պիր ճինայէթ ատտ օլընմալը տըր․ զիրա «զէմանը էօլտիւրմէք» ինսանը մուվագգաթէն պիր մաքինա հալինէ կէթիրմէք տիմէք տիր․ Զէմանը էօլտիւրմէմէլի տիր․ պիլաքիս էյլէնճէ զէմանլարը կիպի, էօլմիւշ եանի ֆայտէսիզ ատտ օլընան զէմանլարը պիլէ ճանլանտըրմալը չալըշմալը տըր․

.·.

Ֆագաթ գարիլէրիմիզ պու մուգատտէմաթըն սէբէպինտէն մագսատ նէ՛ օլտուղընը պիլմէք իսթէյէճէքլէր․ —Պիզի պու մուգատտէմաթը սէվգ իթմէկէ սէպէպ իտէն չէյ՝ գըշ մէվսիմինին հուլուլը օլմուշ տըր․ Սէնէնին Եըլ պաշը, Ծնունտ, Բարէկէնտան կիպի սիւրուրլու կիւնլէրի պու մէվսիմէ թէսատուֆ իտէր․ վէ գըշ մէվսիմի ումումի սուրէթթէ էյլէնճէ մէվսիմի ատտ օլընմըշ տըր․

Իշթէ պու մէվսիմէնին թաճրիպինտէն մագսատ՝ պու էյլէնճէնին միւմքին մերթեպէ ֆայտէլի, մէտէնի, վէ միլլէթիմիզէ հըսսիյաթը ազլիյէնին թէամմիւմինի մուճիպ օլաճագ սուրէթթէ օլմասընը Թավսիյէ էյլէմէքտէն իպարէթ տիր․

Էքսէր մուտալըրմըզը Եվրոպատան գայտըլ իթտիկիմիզ հալտէ, էյլէնճէ խուսուսընտա նի՞չին Եվրոպալըլարա իմթիսալը հարէքէթ իթմէյէլիմ․ Նի՞չին օնլարըն կէօսթէրտէկի նումունէտէն միւթէնեպպիհ օլմայալըմ․ Վէ էկէր Եվրոպալըլարտան էօրնէք ալաճագ իսէք, նէ՞րէտէ տիր քէնտի լիսանըմըզ իլէ ինրաի լուպ իտէր թէամթրօլարըմըզ քի, մէմլէքէթիմիզ մուհարրիրլէրինին ասարընը մէվգիի թէմաշայա գօյսունլար․

Նէ՞րէտէ տիր տէլիգանըլարըմըզըն վէ գըզլարըմըզըն թէշքիլ իթտիկլէրի մուսիգի ճէմիյէթլէրի քի, սախավէթքեարանէ մագսատլար իլէ գօնսէրլէր վէրսինլէր․ Սէթաավօլտա անճագ պիր գաչ պին Ալէման պուլընտուղը հալտէ օնլարըն պիր գաչ մուսիգի ճէմիյէթլէրի վար տըր․ Ֆրանսըզլար, Իթալիանլար, վէ հաթթա Բումլար պիլէ մուսիգի ճէմիյէթլէրի թէշքիլ իթմիշլէր տիր․ ախիրէն Մուսէվիլէրտէ տէ պու եօլտա պիր թէշէպպիւս վուգու պուլտուղընը իշիթտիք․ եալընըզ պիզ գալըյօրըզ քի, մուզիգամըզ վէ մուսիգի ճէմիյէթիմիզ եօգ տըր․

Նէրէտէ տիր, Բումլարըն Սիլլօղօսը կիպի ճէմիյէթէ էտէպիյէլէրիմիզ քի, տէլիգանըլարըմըզ վէ եէթիշմիշ ատամլարըմըզ հաֆթատա պիր քէրէ տէֆա թօպլանըփ թարիխէ, ճօղրաֆիյայա վէ սաիր ֆէնունէ վէ ուլումա տաիր նութգլար տինլէսինլէր․ վէ մէվատը միւֆիտէ հազզընտա թէաթիի էֆքեար օլընսըն․ պէօյլէ չէյլէրի քիմսէյէ պրագմաք իսթէմէյիզ, ֆագաթ պէօյլէ հէր կիւն խայաթը վիւճուտա իտէն պիր գուսուրը կէօրմէմէք ճա՞յիզ մի տիր․ վէ վաթանպէրվէրլիգի օլան Բումլարըն սէնէլէրտէն պէրի միւքեմմէլ պիր Սիլլօղօսլարը պուլընտըղը հալտէ, միլլէթիմիզէ օլպապտէքի լիւզումըն հէնուզ թագտիր պիլէ իտիլմէմէսի չայանը ճէէսսիւֆ տէյի՞լ մի տիր․

Նէ՞րէտէ տիր գատընլարտան միւրէքքէպ սախավէթ ճէմիյէթլէրի, խայրէթ իչին էչեա սաթմագ իչին պազարլար, ֆուգարա չօճուգլարընա էլպիսէ եափմագ իչին բիյանգօլար․ Միլլէթիմիզէ գատընլարտան միւրէքքէպ պիր գաչ ճէմիյէթ պուլընտըղընը պիլիրիզ, պու ճէմիյէթլէրի թէշքիլ իտէն միւհթէրէմ գատընլար թարիխիմիզէ չէրէֆլի պիր մէվգի իհրազ իտէճէքլէր տիր․ Ֆագաթ պու գատարը քեաֆի՞ մի տիր, հէր մահալլէտէ, հէր խանէտէ գատըն եօ՞գ մը տըր, վէ ինրաի սախավէթ խիսլէթ հիտմէթ իկէն հալտէ հէման հէր ատըմ ատըրըշըմըզտա պու նիյէթիլիզին ինրաոընա վէսիլէ օլաճագ պիր հալ կէօրմէ՞զմիյիզ․ Եվրօպա չաիրլէրի՝ գատընլարը էյլիլիկին, սախավէթին, միւրուվվէթին պէրէր գիհայաթ Թիմսալը մագամընտա կէօսթէրիրլէր, վէ ֆիլհագգըգա Եվրօպա գատընլարը քէնտիլէրինէ վէրիլէն պու սըֆաթըն հագգըզ օլմատըղընը իսպաթ իտէրլէր․ Իւմիտ իտիք քի, պիզիմ տէ գատընըն խանէ խարիճինտէ տէ պէօյլէ պիր վազիֆէսի օլտուղը իսթիրաք իտիյօրն, աղզը իտէր իտիք քի, պիզիմ տէ գատընլարըմըզ սախավէթին ասարը ֆիւլիյէսինի կէօսթէրսինլէր, ֆուգարայը, չուաֆայը թէսէլլի իտէն մէլայիքէլէր օլսունլար․

Մուհարրիրը մէչհուր Եռժէն Սիւ պիւթիւն ալէմին թէհսինլէրինի մուճիպ օլան ասարընտան պիրինտէ, էյլէնմէքտէքի թէէզզիւզիւ Թարիֆ իտուպ սախավէթ իլէ էյլէնճէսինի Թավսիյէ իթմիշ տիր․ պու ֆիքրին պիզ տէ միւմքին մերթեպէ թէամմիւմինի արզու իթտիկիմիզ ճիհէթլէ, «էյլէնճէ» մէսէլէսինէ աիտ օլան պու մէգալէտէ սախավէթտէն պահս էյլէտիք․

Էյլէնճէլէ՛ր․ Թաաատտ իթտիկմիզ չէյլէրին ճիւմլէսի տէ էյլէնճէլէր իտի․ Ֆագաթ էկէր պու էյլէնճէլէր Բէֆ- մասարըֆընըն վէ պիթմէզ թիւքէնմէզ ֆայտէսիզ լաղըրտըլարըն եէրինի տըլմէն օլսուն Թութար իսէ, նէ՛ գատար մէսուտ օլուրըզ․

ՌՈՒՍԻԱ, ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ԻՐԱՆ

Եւէէվվէլ Բէթէրապուրկտա Իրան ալէյհինտէ չէտիտ պիր խուսումէթ հիւքմիւֆէրմա օլուպ, Նոյէ Ֆրէյէ Բրէսէնին զաննընա կէօրէ, պու խուսումէթ՝ գարիպէն տիրլօմասիճէ պազը թէշէպպիւսաթը վախիմէյի միւնթիճ օլաճագ տըր․

Ղալիպա Ինկիլթէրանըն Թէհէրան սէֆիրի Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆ՝ մէհարէթը մուլթէֆիթէսի սայէսինտէ Թէհէրանտա Ինկիլթէրա նուֆուզընը գավի պիր սուրէթթէ թէէսիս իտուպ, Բուսիանըն նուֆուս ու թէէսիրինի գըրմայա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր․ Պինաէնալէյհ Բուսիանըն Թէհէրան սէֆիրի գօնթ Տօլկօրուքինին իճրա իթտիկի վազիֆէյի սէֆարէթ Բէթէրապուրկտա խօշնուտսըզլըղը րէթ՝ մուճիպ օլմուշ, վէ միւշարէլէյհին գարիպէն ազլի միւհթէմէլ պուլընմըշ տըր․

Պու պապտէ Բուսիանըն չիքեայէթլէրի միւթէատտիտ օլուպ, պունլարտան պազըլարը պէր վէճհը զիր պէյան օլընըր․

Էվվէլա Բուսիա տէվլէթի՝ պունտան պիր աղ մուգատտէմ Իրան իլէ Ինկիլթէրա պէյնինտէ պիր Թիճարէթ ահտնամէսի ագտ օլունտուղընը, վէ պու ահտնամէ մուճիպինճէ Իրան քէօրֆէզինտէն Գարէմ նէհրինէ գատար օլան վէ պիր ուճունտան տիկէր ուճունա գատար պիր նէհր Թարիգի օլան Թիճարէթ Թարիգինին միւնհասըրէն Ինկիլիզլէրին եէտը Թասարըուֆընա կէչտիկինի պիրտէն պիրէ խապէր ալմըշ տըր․ Պու մատտէ՝ Բուսիա Թիճարէթինէ պէօյլէ պիր աֆէթ օլտուղընտան, Բէթէրապուրկտա պէօյլէ խօշնուտսըզլըղը հուսուլէ կէթիրմիշ տիր․

Լաքին հէբսի պու գատար օլմայըպ, Իրան տէվլէթի՝ էլան Ինկիլթէրանըն նուֆուզ ու թէէսիրի իլէ Բուսիայա տօղրուտան տօղրույա պիր տարպէ տահա էնտիրմիշ տիր․

Ինկիլթէրա տէվլէթինին՝ Իրանըն Բուսիա հուտուտը գուրպինտէ Մէշհէտ Նամ մահալտէ պիր աքէրի մէմուրը իլէ պիր տէ գօնսօլօսը պուլընմագտա տըր․ Բուսիա հիւքիւմէթի՝ կէրէք քէնտի մէնաֆիի Թիճճարիյէսինի մուհաֆազա իթմէք վէ կէրէք մէմուրի մէզքիւրըն աքէրիյէ էհէմմիյէթը ազիմէսի պուլընմագ հասէպիլէ քէնտիսի տախի Մէշհէտտէ պիր գօնսօլօսխանէ թէէսիսինէ գարար վէրմիշ, վէ պու մէմուրիյէթէ Նասըպ ու Թային էյլէտիկի Մ. Վլասօֆ Նամ զաթ՝ Մէշհէտէ միւթէվէճճիհէն Բէթէրսպուրկտան հարէքէթ իթմիշ, վէ գօնթ Տօլկօրուքի տախի իշպու էտնի գօնսօլօս իչին իզթիզա իտէն Թաստիգնամէյի Թէհէրան հիւքիւմէթինտէն Թալէպ էյլէմիշ իսէ տէ, Իրան տէվլէթի՝ պու Թալէպէ ճէվապը րէտտ վէրմիշ տիր․

Տահասը վար․ Մէմալիքը Իրանիյէտէ վագը օլուպ Պահըր Հազէրին էօթէսինտէ պուլընան Բուս Թիւճճարլարընա պուղտայ վէրէն Լիւֆթապատ չէհրի՝ Իրան հիւքիւմէթինին էմրի իւզէրինէ պուղտայ սէվգիյաթընը Թաթիլ իթմիշ, վէ պունտան մաատա Իրան տէվլէթի Մէշհէտտէն Ասթապատա գատար ինչասընա պա մուգավէլէնամէ մէճպուր օլտուղը չօսէ Թարիգինի ինչատան իսթինքեաֆ իթմէքտէ պուլունմըշ տըր․ Նօվօյէ Վրէմ- Նամ Բուս կազէթասընըն գավլինճէ, Թէքմիլ ճէնուպի Իրանըն Թիճարէթի՝ Ինկիլիզ Թիճճարլարընըն էլինտէ գալմըշ տըր․

Ինկիլթէրանըն Իրանտա Թէտրիճէն նուֆուզը արթմագտա օլտուղը՝ էն էյի Իրան աքէրլէրինին մէրքէզի պուլընան Սըրահան էյալէթինին վալիսի օլան վէ Ինկիլթէրա սէֆիրի Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆ իլէ միւնասէպաթը մահրամանէ բէյտա իթմիշ օլան Շահզատէ Զըլլ իւս Սուլթան հազրէթլէրինին Թավր ու հարէքէթլէրինտէն տախի նիւմայան օլըյօր․ Աֆղանիսթանտա պիր մուհարէպէ զուհուրի Թագտիրինտէ Բուսիանըն արթըգ Լիւֆթապատ վէ Խօրասան բիդաղարընտա էրզագ Թէտարիք իթմէք իսթէր տահի գալմայաճագ տըր․ Շուրասը տահի չայանը տըգգաթ տըր քի, Լիւֆթապատտան զախիրէ իխրաճաթընըն Թաչտը մէմնուիյէթէ ալընմասը՝ Իրան հուտուտընըն Բուսիա Թիճճարլարընա աչըգ պուլընտըրըլաճաղընա տաիր օլան 1811 սէնէսի մուգավէլէնամէսինէ տախի գաթիէն մուղայիր տիր․ Պինաէնալէյհ Բուսիանըն պու կիպի հարէքէթլէ նազարը միւսամէհէ իլէ պագըլմայաճաղը զանն օլընըր․ զաթէն Բուս կազէթալարը տախի Իրանտա տահա գաթի պիր մէսլէքը բօլիթիգա իթթիխազընը վէ Թէհէրանա տահա տիրայէթլի պիր սէֆիր իրսալընի հիւքիւմէթթէ Թավսիյէ իտէյօրլար․

ՄԱՐԷՇԱԼ ՄԱԳ ՄԱՀՕՆ

Բարիզտէ նէշր օլընան Ս--- կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը էսպագ մարէշալ Մագ Մահօն՝ մուֆասսալ պիր րիսալէ գալէմէ ալմըշ օլուպ, գարիպէն Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ վէ Ալէման լիսանլարը իլէ Բարիզ, Լօնտրա վէ Լէյփցիկտէ նէշր օլընաճագ իմիշ․

Մարէշալ Մագ Մահօն՝ րիսալէի մէզքիւրէյի նէշր իթմէգտէն էվվէլ պունըն Իթալիա մուհարէպէսի սապըգասընտա տաիր օլան գըսմընը Աւսթրիա բրէնսլէրինտէն արշիտուգ Ալպէրթէ, վէ 1870—71 մուհարէպէսինէ տաիր օլան գըսմընը տախի Նօրլ Բիճագ Թահսին իթմէսի բէճաբըլյա մարէշալ Մօլթքէյէ կէօսթէրմէք նիյէթինտէ իմիշ․

ԿԻՒՆՏԷ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹ

Ու-ն--ն- Ի-Բ-ք----ն- ---- -------

Պէկիր, քէլը վէ սաիր հայվանաթ խասթալըգլարընըն սուրէթթը թէտավիսինտէն պահիս օլան վէ 500 սահիֆէ վէ 300 բէսմի հավի պուլընան միւֆիտ պիր քիթապ՝ 30 ղր․ ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլընըր․

Մահալը ֆիրուխթը՝ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Տէյիրմէն խանընտա վագը 8 նումէրօլը Անթրբրօ Ֆարմասէօթիք Նամ էճզա տէբօզիթօսը տըր․

⟶⟵

ԲԱԹԷՆԹԱ

ՆԻԶԱՄՆԱՄԷԻ ԱՍԼԻՍԻ

(Տ--ն- Ն-------------- ----)

4 մատտէ․—Իքի գըռուշ աէնալի՝ հէր եէրտէ խուրտէֆիրուշլըգ իտէն Թիճճարը վէ պիլճիւմլէ սէնայիի վէ էլհասըլ 5ինճի մատտէտէ զիքր ու Թաատատ օլընան իսթիսնաթտան մաատա, պիրինճի գըռուշ ճէտվէլինտէ միւնտէրիճ պուլընմայան քեաֆֆէի Թիճարէթ վէ սէնաաթլարը չամիլ օլուպ, իքինճի գըռուշ բաթէնթալըլար՝ ինրայի սէնաաթլարընա մախսուս օլան մահալին իճարէսի իւզէրինէ 100տէ 3 բաթէնթա րէսմի թէէտիյէ իտէճէքլէր տիր․

5 մատտէ․—Էվվէլա, էմնիյէթ վէ խամէ սանտըգլարըյլա միւէսսէսաթ վէ ճէմիյաթը խայրիյէի սաիրէ․

Սանիէն, միւլլիֆէլէր, զիթ ապէթ, լիսան, խուտ, րէսմ, մուսիգի, րագս, վէ սիլահ մուալլիմլէրի, կէրէք մէքթէպլը ուսուլիյէ վէ խուսուսիյէտէ վէ կէրէք խանէլէրտէ պուլընան մուալլիմ վէ մուալլիմէլէր, աքհիյէ մէմուրլարը, խասթա պէքճիլէրի, տայէ (մինտուսա), ափօգաթ, Թապիպ, ճէրրահ, գապիլէ (էպէ), տիշճի, պայթար, միւհէնտիս, միմարլար, կազէթա Թապ իտէն վէ Թէվզի էյլէյէնլէր, Թէամթրօ օյունճըլարը վէ չալկըճըլար․

Սալիսէն, քէնտիլինին վէ եախօտ սաիրլէրինին արազիսինտէ չալըշան չիֆթճի․

Բաբիէն, ամէլէ վէ պիլճումլէ խըտմէթքեարլար, էֆրատըն խատէմ վէ գեաթիպլէրի, վէ չըրագ վէ խըտման վէ միւքեաֆաթլարը պուլունմայարագ քէնտի վէ եախօտ սիկէրլէրին խանէլէրինտէ իշլէյէնլէր, ալէլումում խըտմէթի մուգավէլէնիտէ պուլընան իւճրէթթէն պաշգա պիր Թէմէթթիւի օլմայանլար․

Խամիսէն, մէսաին իշլէտէնլէր իլէ միւսաքիրաթ վէ տուխան սաթանլար կիպի պիր րէսմը մախսուս Թէէտիյէ իտէն սէնայի՝ բաթէնթա րէսմինտէն մուաֆ Թութըլաճագ տըր․

6 մատտէ․—Մէմալիքը Շահանէտէ բաթէնթալը պիր սանաաթլա մէշղուլ օլան վէ եախօտ օլմագ իսթէյէն քիմսէ՝ բաթէնթա ինրաքէսինէ կէլէրէք, ինրա իթմէք իսթէտիկինի պէյան էյլէյէճէկի սանաաթա մախսուս բաթէնթայը քէնտի նամընա օլարագ ալմագ մէճպուր օլաճագ տըր․

Պիրինճի գըռուշ բաթէնթալարը՝ պիր կէօնա Թահգիգաթ վէ մուամէլաթա հաճէթ գալմագըզըն Թայինին վուգուընտան իթիպարէն 24 սաաթ զարֆընտա իթա օլունաճագ, վէ իքինճի գըռուշ բաթէնթալարը՝ բաթէնթալը սանաաթըն ինրասընա մախսուս մահալին պէտէլը իճարէսի Թահգիգ ու Թայինի օլընտուղըտան նիհայէթ 48 սաաթ սօնրա վէրիլէճէք տիր․

7 մատտէ․—Բաթէնթա րէսմի՝ հէր սէնէ մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէի քեամիլէ իթիպարըյլա հիսապ օլընաճագ տըր․ Պիրինճի վէ իքինճի գըռուշ բաթէնթա րէսմի՝ պէր վէճհը աթի, եանի Նըսֆը՝ բաթէնթա վէրիլիր իքէն, վէ Նըսֆը տիկէրի՝ իլուլըն (սէպթ․) 1ինտէն 30ընա գատար թէէտիյէ գըլընաճագ տըր․

8 մատտէ․—Սէնէ իչինտէ Թալէպ օլընան բաթէնթա իչին Թալէպ վուգու պուլտուղը այըն պիրինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն բաթէնթա րէսմի վէրիլէճէք տիր․ Իշպու բաթէնթա՝ Թալէպ օլունտուղը 6 այըն Նիհայէթինտէ թէճտիտ օլընմալը տըր․ Խիլաֆընտա հարէքէթ իտէնլէր 9ընճը մատտէտէ միւնտէրիճ ճէզայա Թիւչար օլաճագլար տըր․

9 մատտէ․—Բաթէնթալը պիր սանաաթլա մէշղուլ օլուպ տա պու Նիզամնամէ մուճիպինճէ էտայի օ սանաաթա մախսուս բաթէնթա րէսմի պուլընմայան քիմսէտէն մէզքիւր բաթէնթանըն ախզը լազըմ կէլտիկի կիւնտէն իթիպարէն 6 այըն Նիհայէթինէ գատար գալան միւտտէթ իչին 2 գաթ պիր բաթէնթա րէսմի ալընաճագ, վէ բաթէնթասընը Թէճտիտ իթմէյէն քիմսէ հագգընտա քէզալիք պու եօլտա մուամէլէ օլունաճագ տըր․ Իշպու պէնտին աճքեամը՝ ինրա էյլէտիկի սանաաթա մախսուս բաթէնթանըն զայըր բաթէնթաար օլանլար հագգընտա տախի մէրի իւլ ինրա օլաճագ տըր․

10 մատտէ․—Մուղայիրը նիզամ հարէքէթ վուգուի՝ Բաթէնթա խարէ մէճլիսինին Թանզիմինէ մէճպուր օլաճաղը պիր զապթ մազպաթա իլէ Թային խուլէճէք տիր․ Մազպաթայի մէզքիւրէտէ մուղայիրը նիզամ հարէքէթ իտէնին իսմի վէ Թապիյէթի իլէ սանաաթը վէ սանաաթըն ինրա օլընտուղը մօգամըն իսմի վէ խանէնին նումէրօսը վէ բաթէնթա րէսմինին միգտարը վէ պու րէսմին Թէէխիրէ Թէէխիրէսի հալինտէ ախզ օլունաճագ ճէզայի նագտի՝ զիքր ու պէյան օլունաճագ տըր․ Պու սուրէթլէ Թանզիմ օլընան մազպաթա՝ եալընըզ բաթէնթա րէսմինի Թէէտիյէ իթմէյէն իչին խիթամ գապիլինտէ օլարագ ալագատարլարա Թէպլիղ օլունաճագ տըր․ Էկէր չախսը մէզքիւր մազպաթանըն Թէպլիղի Թարիխինտէն 5 կիւնէ գատար բաթէնթա րէսմինի վէրմէմիշ իսէ, Բաթէնթա խարէ մէճլիսի Թարաֆընտան վէրիլէճէք գարար մուճիպինճէ րէսմը մէզքիւր իլէ ճէզայի նագտի Թալէպ օլունաճագ տըր․ Գարարը մէզքիւրըն Թէպլիղի Թարիխինտէն իթիպարէն 10 կիւն զարֆընտա իթիրազ օլընապիլիր․ Միւտտէթը մէզքիւրէ խիթամընտա իթիրազ օլընմատըղը հալտէ, Բաթէնթա խարէ մէճլիսի մէճճայիրի իւլ ինրա օլմագ իւզրէ պիր գարարը գաթի վէրէճէք, վէ պու գարար իլամաթը սաիրէ հագգընտա ճարի օլան ուսուլ մուճիպինճէ ինրա օլունաճագ տըր․ Իշպու մուհաքէմէ իչին խարճ ալընմայաճագ տըր․ Իթիրազ վուգուընտա գարարըն ինրասը՝ իթիրազը ալէյհիւմ տավասընը րույէթ վէ Թէտգիգ մէմուր օլաճագ մահքէմէնին իլամը Թէպլիղ օլընընճայա գատար Թէէխիր իտիլէճէք տիր․ Ալագատարըն Թանզիմ իտէճէկի իթիրազնամէտէ էսպապը մուճիպէ պէյան օլունմալը տըր․ Իթիրազը ալէյհիւլ տավասը՝ մահ խուզ զիքր գարարը վէրէն Բաթէնթա խարէ մէճլիսինին պուլընտուղը մահալտէքի Թիճարէթ մէհաքիմի մարիֆէթիյլէ ֆասլ ու րույէթ օլընաճագ տըր․ Տավա մէսարիֆի՝ մահքիւմ օլան Թարաֆա աիտ տիր․

(Տէվամը)

ՍԷՐԽՕՇԼԸՂԸՆ ԹԷՏԱՎԻՍԻ

Բուսիա աթըպպասընտան պիր զաթ՝ պու քէրրէ Բարիզ Ագատէմիասը ազասընտան պիրինէ իրսալ իթտիկի պիր մաքթուպտա, խըրըթօլը իչկի իսթիմալինէ օլան մէյլին չարէի Թէտավիսինի քէշֆ իթմիշ օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր․

Թապիպը մումաիլէյհ Թարաֆընտան չիմտիյէ գատար իճրա օլունան Թէճրիւպէլէրին հասըլ իթտիկի նէթիճէյէ Նազարէն, 5 սանթիկրամ -Բրէ-Բ- (գարկալիւքէն) 200 տամլա սու իչինտէ հալլ իտիլիպ 24 սաաթ զարֆընտա անճագ 5 տամլասը տէրինին ալթընտան չիրինկա իտիլիր իսէ, իչկիյէ միւպթէլա օլան չախստա հէր նէվ միւսքիրաթտան նէֆրէթ հասըլ օլուր, վէ 10 կիւն պէօյլէճէ տէրի ալթընտան չիրինկայա տէվամ իտիլիր իսէ միւսքիրաթ իսթիմալինէ օլան մէյլը քեամիլէն միւնտէֆի օլուր իմիշ․ (Ս---Բ)

ԻԽԹԱՐ

ՅԷՆԻ ԱՊՕՆԷՄԱՆ ՖԻԱԹԸ

Տէրսաատ իչին

12	այլըգ	ղրուշ	140
6	»	»	70
3	»	»	40

Թաշրա իչին

12	այլըգ	ղրուշ	200
6	»	»	100

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ

[illegible]

Սէլանիք խան 11․—Գալաթա

Վիլայէթլէրտէ աղքին օլան էհալինին Սթամպօլ վէ Եվրօբա վէ մահալը սաիրէ իլէ օլան հէր տիւրլիւ իշլէրինի րույէթ իտէր․

Տաիրէի Սատարէթուզմա վէ Պապը Մէշիխէթբէնահի վէ Սէրասքէրի իլէ Տախիլիյէ, Խարիճիյէ, Մալիյէ, Ատլիյէ, Պահրիյէ, Նաֆիա, Թիճարէթ, Էվգաֆ, Մէարիֆ վէ Տէֆթէրխանէ Նէզարէթը ճէլիլէլէրիյլէ, Բուսումաթ վէ Շէհր Էմանէթլէրինտէ վէ Օրման վէ Մէատին իտարէսինտէ վէ տէվաիրը րէսմիյէի սաիրէտէ վէ տիւվէլը էճնէպիյէ սէֆարէթլէրիյլէ գօնսօլօսխանէլէրէ վէ միլէլը միւխթէլիֆէ Բաթրիգխանէլէրինտէ կէրէք Թաշրատան վէ կէրէք պուրատան հէր քիմին իշի վար իսէ Թաագիպ վէ Թէսվիյէսինի,

Հուգուգ վէ Թիճարէթ վէ ճէզա վէ Շէրիյէ միւթէալլիգ տավալարըն վէքիլլիկինի,

Ումուրը Թիճարիյէ վէ սաարաֆիյէ վէ սէնաիյէյէ տաիր հէր տիւրլիւ ագարպաթ վէ խուսուսաթը,

Հէր նէվի իմալաթ վէ Թէէսիսաթ վէ մէատին վէ օրման էմաալի խուսուսաթ իչիւն իմթիյազ Թալէպ վէ իսթիհսալինի տէրէօհտէ իտէր․

Էմլաք ալմագ, Ֆաթմագ, իճար վէ իսթիճար իթմէք, հէօճճէթ վէ սէնէտլէրինի Թահթը ինթիզամէ ալտըրմագ, վէրկի վէ իճարէլէրինի Թէսվիյէ իթտիրմէք, խարիթա եափտըրմագ, իճարլարընը Թահսիլ վէ էմլաք վէ էմվալը միւթէնէվվիայը վէ եօմիէնի սիկօւրթա իթթիրմէք խիթէյէնլէր՝ տահի մէզքիւրէ միւրաճաաթ իթտիքլէրի հալտէ մագսատը Թէօհիլաթ օլուրլար․

Մուգավէլէնամէ, չիրքէթնամէ, բրօթէսթօ, սէքվէսթրօ, լայիհա, իսթիտա վէ սաիր հէր տիւրլիւ էվրագ հէր նէ լիսանտան օլուր իսէ օլսուն գալէմէ ալընըր վէ Թէրճէմէ իտիլիր․

Թիւճճար վէ սարրաֆան իչիւն հիսապ տէֆթէրլէրի Թանզիմ, վէ գարըշըգ օլան հիսապլար Թէսվիյէ իտիլիր․

Հէր նէ չէյէ տաիր օլուր իսէ օլսուն, պիր մուամէլէ ալմագ իսթէյէն զէվաթ եա Թաշրատան վէ եախօտ չիֆահէն օտայի աճիզանէմէ միւրաճաաթ իթտիկի հալտէ տէրհալ իճապընա բագըլըր․

Տէրսաատէթ վէ Եվրօբա կազէթալարընա ապօնէ եազըլմագ վէ իլան վէրմէք իսթէյէն, ապօնէ օլտուղը կազէթա Թամամ պիլէ օլսա, էլէրինէ տիկէր կազէթա կէօնտէրմէք չարթըյլա ապօնէ եազտըրըլըր․

Վէ նիհայէթ հէր նէ խուսուս իչիւն օլուր իսէ օլսուն, օտայի աճիզանէմէ միւրաճաաթա րաղպէթ պույուրան զէվաթա հէր տիւրլիւ Թէօհիլաթըն իճրասընա սայ վէ ղայրէթ իտիլիր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Ֆրէնկի վէ ալէաթը Թէնասիւլիյէյէ աիտ խասթալըգլար իչիւն միւթէխասսըս (-բէ-իէ-լէ-Բ) օլան Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտի՝ Գալաթատա քէօբրիւնին գարշըսընտա Սըվաճը օղլու խանը իթթիսալինտէ վագը 5 նումէրօլը մահալտէ հէր կիւն միւրաճաաթ իտէնլէրի Թէտավի իտէճէյի իլան օլունուր․

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

Պիլխասսա պօղազ, գուլագ վէ պուռուն խասթալըգլարընըն Թէտավիսինէ քեապը մէլէքէ իթմիշ օլան Տօգթօր Տատուր՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Վիէննա պէօյլիւք խասթախանէլէրինտէ վէ մէշհուր ուսթալար եանընտա մէզքիւր խասթալըգլարը արիզ ու ամիգ Թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա պու քէրրէ չէհրիմիզէ մուվասալէթ իտէրէք, Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Բուսիա սէֆարէթխանէսի իթթիսալինտէ 447 նումէրօլը մահալտէ իգամէթ իթմէքտէ վէ հէր սապահ ալաֆրանգա սաաթ 9տան էօյլէնէ գատար խասթա գապուլ էյլէմէքտէ տիր․ Քէզա Սթամպօլտա քէօբրիւ պաշընտա Քիւչիւքեան էճզախանէսինտէ տախի պազարլարտան մաատա հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա սաաթ 3տէն 10ա գատար խասթէլէրի գապուլ իտէր վէ «չարշէնպի» կիւնլէրի եինէ Քիւչիւքեան էճզախանէսինտէ մէճճանէն խասթա մուայենէ իտէր․»

ՍԳՕԹ ԵՍԱՂԸ

Միլան 23 յուլիս 1885

Մ․ Սգօթ վէ Մ․ Պօֆ

Իզհար իթտիկինիզ արզույա՝ մուվաֆաֆաթլա ինրա իթմէկ ճէվապ իտէպիլիրիմ։ Եմիւլլէրին Սգօթ նամ պալըգ եաղընը՝ խուսուսի խասթալարըմ, վէ պէօյլիւքլէրէ մախսուս օլան Սէն-Ժօզ վէ Սէն-ինեա խասթախանէմիզտէ պէնիմ եէտը Թէտավիմէ իչմէյէ վէրիլմիշ օլան խասթալարըմ իւզէրինէ իճրայի Թէճրիպէ իթտիկիմտէ, մէզքիւր իլաճըն Թամամիյէթինի մուտիֆ օլան պիլճումլէ նիշանէլէրի միւշահէտէ էյլէտիմ։ Մէզքիւր Սգօթ նամ կիւզէլ Թէրքիպին չայէսթէ օլտուղը բաղդէթէ մագհարիյէթինի Թէմինի իլէ գալըրըմ։

Մուխլիսինիզ

ՏՕԳԹ․ ԹՕՄԱՍ ԲԻՆԻ

Պէզիւքլէր խասթախանէսինին Թապիպի—Ճէրրահը․

AU PANTHEON

ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գալաթա սէրայընըն Թա պէօյլիւք գաբուսը գարշըսընտա Ն․ 206

Գալֆօբուլօ պիրատէրլէր՝ պու քէրրէ Բարիզտէն գըշ մէվսիմի իչիւն բէք կիւզէլ մօտա գումաշլար, մէշլա ֆիթթանըգ վէ էլպիսէի սաիրէ իչիւն էն եէնի մօտատան օլարագ իրէքլի գումաշլար, քէզա մաթըլասէ մանթօլար իչիւն վէ սիւսլիւ Թագըմ իչիւն բէք կիւզէլ եունլըլար, ղայէթ սէվիմլի կարնիթիւրլէր, բասմանթըրիլէր, կալօնլար, տանթէլլալար, էնի մօտա մանթօլար վէ սաիրէ կէթիրթմիշ օլտուգլարընը էհալիյէ իլան իտէրլէր․

Պիւթիւն պու մալլար՝ սօն մօտա վէ ալէլա ճինստէն օլմալըլա պէրապէր ղայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըրլար․ Ճէհէզ Թագըմը տիւզէլթէճէք օլան Ֆամիլիալար տախի Գալֆօբուլօ պիրատէրլէրին մաղազասընա միւրաճաաթ իթտիքլէրինտէ, բէք պէօյլիւք պիր Ֆայտէ պուլաճագլար տըր․

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 դեկտմ.

Ինկիլ. Խաղնէ Ինկ. Լիր.	096-5/16
Օսմ. խազնէ աշըլտը	15-
» » գարանտը	14-15/16
» » Սէրի Ա	25-1/2
» » » Պ	15-3/8
» » » Ս	14-3/4
Օլթոման 1871	81-1/2
Օսմանլը Պանգասը	11-1/8
Ռուսիա իսթիգրազը	98-1/4
Մըսըր տուհ. մութթահիտէ	80-3/4
» իմթիյազը	100-1/2
Տաիտա Սանկյէ Մըսըր	76-3/4
Օթօմէտ իսթիգրազը	100-1/2
Մաճառիսթ. խազնէ 1877	-
Փառմալե Բարիզ 3 այ վատէ	25-58-60

—

Բարիզ 7 դեկտմ.

Ֆրանս. խազ. 3 % Ֆր.	83-20
» » 4 1/2 %	103-85
Եէնի Օսմ. խազնէ աշըլտը	15-20
» » գարանտը	15-17
Մէ-գուտէլէ	
Սէրի Պ.	15-10
» Ս.	15-10
Ժըլմէլի չըմէնտըֆէրի	46-62
Օսմանլը Ըէժիսի խազնէ	463 75
» Պանգասը	531-25
Գրէտի Լիոնէ	608-75
Գրէտի Ֆոնսիէ	1370-
Լիոն ագսիոնը	-
Սիւվէյիշ ագսիոնը	2210-
Ռուսիա 3 % 1877	105-1/2
Իթալիա խազնէ	96-62
Մըսըր ֆոնտ. մութթահըտէ	412-50
Խունան 3 % 1879	426-25
Փառմալե 3 այ վատէ	25-33

—

Վիէննա 7 դեկտմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	122-20
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	22-40

—

ՂԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Խազ. ուս. տիւն ագչ. գար.	16-18 1/2
» » » էն եիւքսէք	16-18 1/2
» » » էն աշաղը	16-17
Պու սապահ աչըլտը	16-14 1/2
Իսթիգրազը տախվիլ տիւն գար.	39-04
» » » էն եիւքսէք	39-05
» » » էն աշաղը	39-
» » » աչըլտը	39 05
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	25-20
» Պ.	15-25
» Գ.	16-14 1/2
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	47-12 1/2
Ազէ փաշա	8-
Ըէյօր Ղըշ.	-
Հէվալէսիզ »	-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք.	8-18
Սթամպօլ պանգասը		7-06
Սօսիէթէ ժէնէրալ		4-18
Թրամվայ		4-52 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ. տան	Ղըշ. Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ փարէը	108-25
Մէթալիք »	102-
Պէշլիք »	105-
Ալթըլըգ »	103-
Ինկիլիզ լիրասը	110-35
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Բօլ	91-30
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	09-

ԹԱՍՖԻՅԷ ԲԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ		-
50) »	»	11-
100) »	»	-
500) »	»	-
1000) »	»	10-30
10000 »		-

ԻԼԱՆԱԹ

Մութէվէֆֆա Մէհմէտ Նաափհ էֆ. վէրէսէսինին Մէհմէտ Շէմսի էֆէն. տի զիմմէթինտէ զըմէթը ալքէրի մահ.քէմէսինտէն վէրիլէն 23 բէպիիւլ էվվէլ սէնէ 305 թարիխլի պիր գըթա իլամ չէրի մուճիպինճէ պադ. ճագլարը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիխաշը զըմնընտա մէ. տեունը մումաիլէյհին միւլք էվէֆա բէտէրի Ալի Նամըգ էֆ. էօհտէսին. տէ օլուպ իչպու տէյնի մուգապի. լինտէ մէրհուն պուլունան Գառըրկա լիմանը գուրպինտէ Պօսթանի Ալի մահալլէսինտէ Գառըրկա լիմանը ճատտէսինտէ վագը 41 Նումէրօ իլէ մուրագգամ 1 պապ հոլաճ տիւք քեանը կէտիկինին 5 հիսսէ իթիպա. րըյլա 4 հիսսէսի մէտեունը մումաի. լէյհ իլէ գարինտաշլարընը թալէպ վէ մուվաֆագաթլարըն իւզէրինէ պունտան ագտէմ միւզայէտէյէ գօ. նուլարագ, լիրաի Օսմանի 100 ղրուշ հիսապըյլա 6200 ղըռուշտա թալիպի իւզէրինտէ թէգարրուր իթմիշ օլ. տըղընտան, 100տէ 5 զամմը իլէ պունտան ասհա զիյատէյէ թալիպ օլանլարըն վէ զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին իչպու թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթ Իլամաթը Շէրիյէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

24 թըշրինը սանի 304

Էվրագը հավատիւէ պունտան ագտէմ տախի իլան գըլընտըղը վէճհ. լէ, Գարասի սանճաղը տախիլինտէ Էզրէմիտ վէ Քէմէր Էտրէմիտ գազալարըյլա Էտրուտապատ նահիյէ. սինտէ վագը վագֆ չիֆթլիկ պաղ.

չէլէրինտէ 304 սէնէսի մայիսի իչին. տէ հասըլ օլան զէյթուն մահսուլը իլէ մէնկէնէլէր սէնէսի մէրգումէյէ մահսուսէն չէրաիթը մալումէ վէ պէտէլի սինէն լէրանթա օլարագ բուղէնը զէյթ վէրիլմէք իւզրէ մէվ. գըի միւզայէտէյէ վազ օլունուպ մահալլի թալիպլէրինէ պուրատագի թալիպլէրի պէտէլլէրինտէ թէլէկրաֆ. լա միւզայէտէ օլընարագ 103000 ղը. յէ իլէ պուրա թալիպի իւզէրինտէ օլունընտան, թարիխը իլանտէն իչ. պու հէհրը թըշրինը սանինին 26նճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 զամմ գապուլ օ. լընըպ անտէն սօնրա գարարը գաթի. սի իճրա գըլընաճաղընտան, միւտաէ. թը մէզքիւրէ զարֆընտա թալիպ օ. լանլարըն մահալլինճէ Էվգաֆ մու. հասէպէճիլիկինէ վէ Տէրսաատէթտէ տախի Էվգաֆը հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ ի. տարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

24 թըշրինը սանի 304 2—1

Էնգարէ վիլայէթի ճէլիլէսինտէ քեաին քիլ մաատէնի 12000 լիրայի Օս. մանի պէտէլը սէնէվի իլէ թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղըն. տան, պէտէլը մէզքիւրէ զամմ իլէ մաատէնը մէզքիւրէ թալիպ օլանլա. րըն վէ իլթիզամ շարտ. խիթէյէն. լէրին քեանունը էվվէլին 1նճի բէնճ. չէնպիհ կիւնիւնէ գատար Տէրսաա. տէթտէ Մայիէ Նէզարէթի ճէլիլէսի տաիրէսինտէ Օրման վէ Մէաատին ի. տարէի ումումիյէսինէ վէ մահալլին. տէ մէրքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

24 թըշրինը սանի 304

ԽԷՏԻՎԻԷՅԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթ. լէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը.

Բօշէր գումպանի թահթը գօմանտասըն. տա Շարգիյէ նամ վափօր 1500 թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օ. լարագ ալաֆրանկա դեկտեմբերի 12նճի չար. շէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱ. ԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԼԷՅԷ օղրայարագ բաղլար էրթէսի սապահլայըն 4 պուչուգ կիւն. տէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ խոտէճէք տիր.

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ ալընտըգտա, թէնզիլը ֆիյաթլը ֆիւ. րուխթ օլունուր.

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագըմը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէթճի գա. տըն վար տըր.

Եէնէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ. տէն հէր չարչէնպիհ սապահլայը հարէքէթ ի. տէն Պէրիյէթիւշ Շամ վափօրլարը տօղրու ԵԱ. ՖԱյա հարէքէթ իտուպ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ Թ.Ա. ՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար.

Բօսթաի մէզքիւրըն Գըրըմըզը տէնիզէ իշլէ. յէն վափօրլարը հէր ճումաա կիւնիւ Պըրինտիզի բօսթասը չանթաղըն մուվասալէթինտէն սօնր. րա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուա. քին, Մասաւա, Հիւտէյտա վէ Ադէն իսքէլէլէրինէ ուղրար.

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իւ. թէյէնլէր Սթամպօլտա Եմին Եօնիւնտէ քէօփրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գումպանիւի մէզքիւրըն աճէնթէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր.

Իշպու աճէնթէխանէ պէտէլի Մըսըրըն գիւլ. ճիւմէ բօսթա խատէմաթըն Թէէսիսէ բօլիչասընը (Մանսուրբօսթ) սաթըլ իթմ իտէր.

Հէր սինըֆ եօլճու իչին Պէ յօղունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մաղազատէ Մ. Մ. Թօմաս Գուգ վէ էվլատը աճէնթէխանէտէ միւրա. ճաաթ օլընա.

ԴԱՐԼԸՄԱՆ ՎԷ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՂԱԼԱԹԱՏԱ ՊԷՕՅԻՒՓ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱ

ԻԹԹԻՀԱՏ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԻՍԹ ԳԱԹԸՆՏԱ

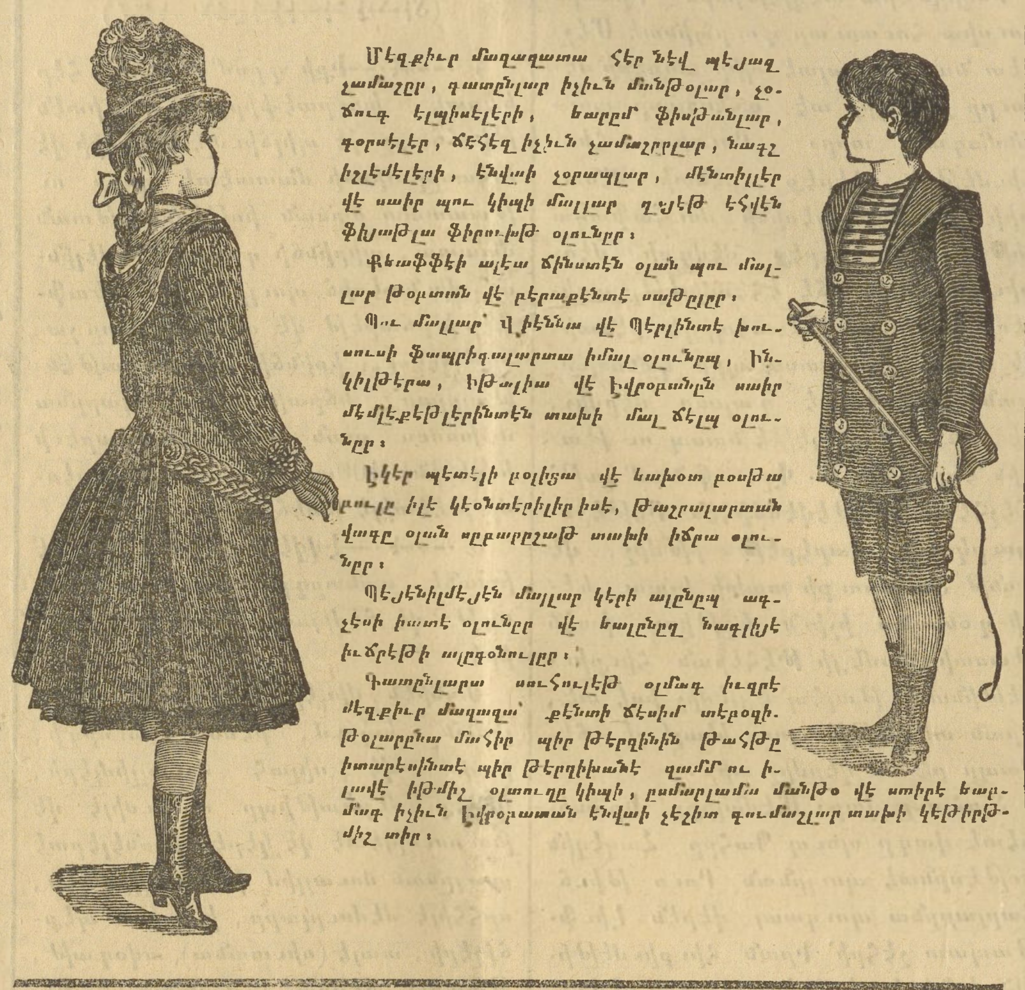

Մէզքիւր մաղազատա հէր նէվ պէյազ չամաշըր, գատընլար իչին մանթօլար, չօճուգ էլպիսէլէրի, խարըմ ֆիսթանլար, գօրսէլէր, ճէհէզ իչին չամաշըրլար, նաչը իշլէմէլէրի, էնվաի չօրապլար, մէնտիլլէր վէ սաիր պու կիպի մալլար զիյատէ էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունըր.

Քեաֆֆէսի ալէա ճինստէն օլան պու մալլար թօպտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր.

Պու մալլար Վիէննա վէ Պէրլինտէ խուսուսի ֆապրիգալարտա իմալ օլունըպ, Ինկիլթէրա, Իթալիա վէ Էվրօրանըն սաիր մէմլէքէթլէրինտէն տախի մալ ճէլպ օլունըր.

Էկէր պէտէլի բօլեօտա վէ նախոտ բօսթա բուլը իլէ կէօնտէրիլիր իսէ, Թաշրալարտան վագը օլան սըփարիշլէր տախի իճրա օլունըր.

Պէյէնիլմէյէն մալլար կէրի ալընըպ աք. չէսի իատէ օլունըր վէ խալընըղ նազիլյէ իւճրէթի ալընմազլըր.

Գատընլարա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր մաղազա քէնտի ճէսիմ տէրզին. թօլարընա մահսուս պիր թէրզիննին թահթը իտարէսինտէ պիր թէրզիխանէ զամմ ու ի. լավէ իթմիշ օլտուղը կիպի, բըմարլամա մանթօ վէ սաիրէ խար. մագ իչին Էվրօրատան էնվաի չէշիտ գումաշլար տախի կէթիրթ. միշ տիր.

Ս Գ Օ Թ Ե Ա Ղ Ը

(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրգտա ՍԳՕԹ վէ ՊՕՎՆ նամ զաթ. լարըն սոտա վէ քիրէճ իրօֆօսֆիթլէ. րիյլէ թէրթիպ էյլէտիքլէրի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Աղըզա սիւտ կիպի լէզզէթլի կէլիպ, չիյ պալըգ եաղը խասսէլէրինին քեաֆֆէսի պու պալըգ եա. ղընտա մէվճուտ տըր.

Վէրէմ չիֆա պուլուր

Գանսըզլըգ չիֆա պուլուր

Սըրաճա չիֆա պուլուր

Եօրղունլուք վէ սուուգ ալմա չիֆա պուլուր

Զայըֆլըգ չիֆա պուլուր

Չօճուգլարըն քէմիք խասթալըղը չիֆա պուլուր.

Աթըպպա թարաֆընտան թավսիյէ օլունտըղը կիպի, գօ. ղուսը վէ լէզզէթի բէք էյի տիր վէ միտէտէ տախի գոլայ հազմ օլուր.

Պէյլի պաշը Էճզախանէ վէ սըրէշար տիւք. քեանլարընտա սաթըլըր.

Տէրսաատէթ աճէնթէլէրի Համմէր վէ հիրզէլ.

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԽԻՒՏՕՒՆ ՂԱԼԱՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԱԻՕՐՆ ՎԷ ԺԻՒՐՍԱՀԸՂԸԱ ՄԻՒԹԻԱԼԼԻԹ

ԱԼԷՍԱԹ ԹԻՒՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահըլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր.

Էզճումլէ, խուսուսիյէ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ մէ. գատը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մագինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր.

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան հէր նէվ սըբարիշլաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր.

ԻՏԱՐԷՒ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1888 նոյէմբէրին 1նճի սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան հարէքէթ

Սր. Տգ.

2 15 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը [1]

2 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը [Պ. Ատատան 3-15տէ]1

7 45 Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, [Պէյքօզ Ատատան սաաթ 8-30տա].

Քեօբրիւտէն Ատալար Ճանիպինէ

4 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ.

9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.

10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան հարէքէթ

2 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը.

8 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը [Պ. Ատատան 9տա].

Քեօբրիւտէն Ատալարա

4 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.

9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.

Հավա չէտիտ լօտօս վէ թիփի գար օլտուղը վագըթ բաղլարտան մաատա կիւնլէրտէ սապահլարը Ատալարտան քէօբրիւյէ սաաթ 3տէ խալըգ պիր սէֆէր վէ ագշամլարը տախի սաաթ 10-15 կէչէրէք քէօբրիւտէն ատալարա խալըգ պիր սէֆէր իճրա օլունաճագ տըր.

Բազար վէ էյյամը սաիրէտէ սապահլարը քէօբրիւտէն Ատալարա վէ ագշամլարը Ատալարտան քէօբրիւյէ իճրա օլընան սէֆէրլէր էյյ. լէ հավալարտա իճրա օլունմայաճագ տըր.

[1] Իշպու սէֆէրլէր Նոյմ.ին 15նճի սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն խարըմշար սաաթ սօն. րա իճրա օլունաճագ տըր.

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբ. րիւտէն	Գատը. քէօյտէն	Քէօբ. րիւտէն	Գատը. քէօյտէն
Սթ. Տգ.	Ս. Տգ.	Սթ. Տգ.	Ս. Տգ.
2 15	2 15	2 30	2 3
3	3	3 30	3 30
3 45	3 45	4 30	4 30
4 30	4 30	5 30	5 30
5 30	5 30	6 30	6 30
9 15	9 15	9	9
10	10	10	10
10 45	10 35	11	11
11 30	11 20	12	12
12	12		

Հավա չէտիտ լօտօս վէ թիփի գար օլտուղը կիւնլէրտէ ագշամլարը քէօբրիւտէն վէ Գատըքէօյինտէն սաաթ 12տէ իճրա օլունան սէֆէր իճրա օլունմայաճագ տըր.

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իւչ-ուճ չըմէնտըֆէրէ էօրէրէք տիւզէճէ

Քէօբրիւտէն

Սր. Տգ.		Գմր. Նօ.
3 40	Իզմիտէ կիտէն	2
7 40	Իզմիտէ կիտէն	4
10 55	Բէնտիկէ »	6

Հայտար Բաշատան

4 25	Բէնտիքտէն կէլէն	1
8 35	Իզմիտտէն կէլէն	3
11 40	Իզմիտտէն կէլէն	5

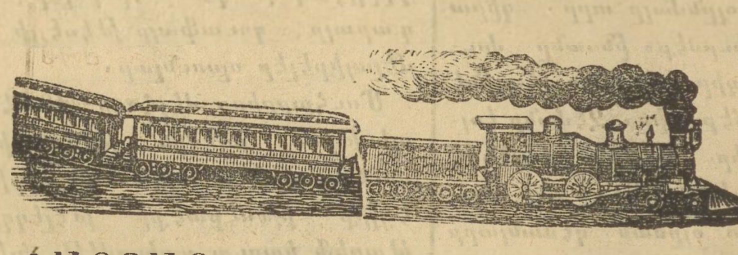

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1888 Ռումի Նոյմ. 8 ալաֆր. Նոյմ. 20տէն իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ				2 էշյա վէ եօլճու	4 էշյա վէ եօլճու	6 եօլճու			Քիլոմէթր
ՀԷՅՏԱՐՓԱՇԱ				3 40	7 40	10 55			
Հայտար բաշատան				4 15	8 18	11 30			
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.			4 21	8 24	11 36			
	ագի.			4 23	8 26	11 38			2 628
Ֆ.. . քէօշկէսի	միւվ.								
	ագի.								3 210
Կէօզ Թէբէ	միւվ.			4 30	8 33	11 45			
	ագի.			4 32	8 35	11 47			5 15
Էրէն Քէօյ	միւվ.			4 35	8 38	11 50			
	ագի.			4 38	8 40	11 54			6 —
Պօսթանճը	միւվ.			4 44	8 46	12			
	ագի.			4 47	8 48	12 02			9 —
Մալթէբէ	միւվ.			4 57	8 58	12 12			
	ագի.			5	9	12 14			11 —
Գարթալ	միւվ.			5 13	9 13	12 27			
	ագի.			5 16	9 15	12 29			20 50
Բէնտիք	միւվ.			5 24	9 23	12 37			
	ագի.			5 33	9 32				24 50
Թուզլա	միւվ.			5 53	9 52				
	ագի.			5 56	9 55				34 75
Կէպզէ	միւվ.			6 15	10 14				
	ագի.			6 19	10 17				44 25
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.			6 49	10 47				
	ագի.			6 51	10 49				55 25
Թավշանճըլ	միւվ.			6 59	10 57				
	ագի.			7 01	10 59				59 25
Հէրէքէ	միւվ.			7 10	11 08				
	ագի.			7 12	11 10				63 75
Եարըմճա	միւվ.			7 36	11 34				
	ագի.			7 38	11 36				73 50
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.			7 53	11 51				
	ագի.			7 56	11 53				79 75
ԻԶՄԻՏԷ	միւվ.			8 18	12 15				91 —

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ / ՍԹԱՍԻՕՆ		1 եօլճու	3 էշյա վէ եօլճու	5 էշյա վէ եօլճու	7 եօլճու	9 եօլճու	11 եօլճու	Քիլոմէթր
ԻԶՄԻՏՏԷՆ			4 20	7 30				
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.		4 42	7 52				
	ագի.		4 44	7 54				11 25
Եարըմճա	միւվ.		4 59	8 09				
	ագի.		5 01	8 11				17 50
Հէրէքէ	միւվ.		5 2	8 35				
	ագի.		5 27	8 37				27 25
Թավշանճըլ	միւվ.		5 36	8 46				
	ագի.		5 38	8 4[illegible]				31 75
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.		5 46	8 56				
	ագի.		5 48	8 58				35 75
Կէպզէ	միւվ.		6 18	9 28				
	ագի.		6 22	9 31				46 75
Թուզլա	միւվ.		6 41	9 50				
	ագի.		6 43	9 53				56 25
Բէնտիք	միւվ.		7 03	10 13				
	ագի.	3 05	7 10	10 20				66 50
Գարթալ	միւվ.	3 13	7 18	10 28				
	ագի.	3 15	7 20	10 30				70 50
Մալթէբէ	միւվ.	3 28	7 33	10 43				
	ագի.	3 30	7 35	10 45				77 —
Պօսթանճը	միւվ.	3 40	7 45	10 55				
	ագի.	3 42	7 47	10 57				82 —
Էրէն Քէօյ	միւվ.	3 48	7 53	11 03				
	ագի.	3 51	7 55	11 05				85 —
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	3 54	7 58	11 08				
	ագի.	3 56	8	11 10				85 850
Ֆէնէր քէօշկէսի	միւվ.							
	ագի.							87 790
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	4 03	8 07	11 17				
	ագի.	4 05	8 09	11 19				88 372
Հայտար Բաշա	միւվ.	4 11	8 15	11 25				
» » վափոր	ագի.	4 25	8 30	11 40				91 —

Կէպզէտէն Թիւթ. Չիֆթ. 2 նումէրօ փասթըրմա թրէն, 4 » , 3 նումէրօ » » , 5 » » » իլէ » »

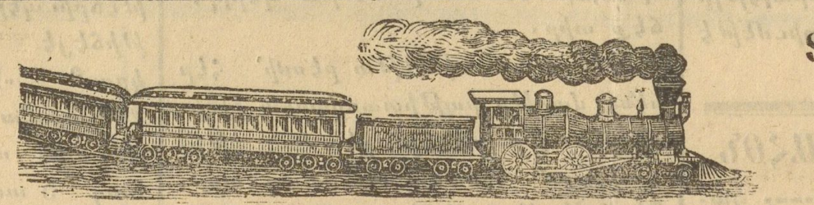

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1888 ալաֆր. Նոյէմբէր 10տան իթիպարէն հէնի էմրէ տէկին օլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ԳԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕ	6	52	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	2
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	Մուգաֆտան եօլճու թրէն				ՎԱԳԻԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ										Եօլճուտէն մէշրուտ թրէն			
Սթամպօլ	6 35	7	7 51	8 30	9 20	10 05	10 34	11 15	12	1 10	2 35	3 40	4 30	5	5 30	6	6 40	8 15
Գում-Գաբու	6 45	7 13	8 08	8 39	9 29	10 14	10 43	11 24	12 09	1 19	2 44	3 49	4 39	5 09	5 39	6 09	6 49	
Եէնի-Գաբու	6 49		8 12	8 43	9 33	10 18	10 47	11 28	12 13	1 23	2 48	3 53	4 43	5 13	5 43	6 13	6 53	
Սամաթիա	6 55		8 18	8 49	9 39	10 24	10 53	11 34	12 19	1 29	2 54	3 59	4 49	5 19	5 49	6 19	6 59	
Եէտի-Գուլէ	7 01	7 26	8 24	8 54	9 44	10 29	10 56	11 39	12 22	1 33	2 59	4 04	4 54	5 23	5 54	6 24	7 05	
Մագրիքէօյ	7 18	7 50	8 55	9 06	9 55	10 41		11 51		1 45	3 10	4 16	5 06	5 34	6 06	6 35	7 19	
Այ-Ստէֆանօ	7 27	8 03		9 15		10 50		12 02		1 54		4 25	5 15		6 17		7 28	
Գիւչիւք-Չէքմէճէ		8 15						12 10							6 25			

Կիրակի կիւնլէրի (last column note)

ԳԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	51
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	Մուգաֆտան եօլճու թրէն					ՎԱԳԻԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ										Եօլճուտէն մէշրուտ թրէն		
Գիւչիւք-Չէքմէճէ		6 55									1 27							6 54
Այ-Ստէֆանօ	6 35	7 05		8 01		9 20			11 15		1 36	2 35		4 30	5 30			7 07
Մագրիքէօյ	6 46	7 15	7 40	8 11	8 40	9 30	10 15		11 25		1 46	2 45	3 50	4 40	5 40	6 10	6 50	7 24
Եէտի-Գուլէ	7	7 28	7 51	8 24	8 54	9 43	10 28	11 09	11 38	1 04	1 58	2 59	4 04	4 54	5 54	6 24	7 04	7 44
Սամաթիա	7 04	7 32		8 28	8 58	9 47	10 32	11 13	11 42	1 08	2 02	3 03	4 09	4 58	5 58		7 08	
Եէնի-Գաբու	7 10	7 38		8 34	9 04	9 53	10 38	11 19	11 48	1 14	2 08	3 09	4 16	5 04	6 04		7 14	
Գում-Գաբու	7 15	7 42	7 59	8 38	9 08	9 57	10 42	11 23	11 52	1 18	2 12	3 13	4 22	5 08	6 08	6 32	7 18	8 02
Սթամպօլ	7 23	7 50	8 07	8 46	9 16	10 05	10 50	11 31	12	1 26	2 20	3 21	4 30	5 16	6 16	6 40	7 26	8 14

Միւլահազէ. — Ճէտվէլտէ ալ օլան եիւքլէր պիլա փարգ հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր. Լաքին ճէսամէթլի օլան եիւքլէր Տէրսաատէթ իլէ Մագրիքէօյ պէյնինտէ վէ եա օնտան էօթէյէ իչէյէն թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըր.